

**UCHWAŁA NR XVII/115/2025
RADY MIEJSKIEJ W WARCIE**

z dnia 19 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153), art. 4¹ ust. 1-2 i ust. 5 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.), Rada Miejska w Warcie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Realizację uchwały powierza się Burmistrzowi Warty.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń i ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Warcie.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Warcie

Grzegorz Kopacki

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE WARTA NA LATA 2026-2029**

WRAZ Z DIAGNOZĄ PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW.....	3
WPROWADZENIE.....	4
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	7
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU.....	10
CHARAKTERYSTYKA GMINY WARTA	11
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	12
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE WARTA.....	13
DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	14
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE WARTA.....	18
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW.....	20
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY.....	20
PROBLEM ALKOHOLOWY.....	22
PROBLEM NIKOTYNOWY.....	23
PROBLEM NARKOTYKOWY.....	24
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU	26
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH.....	28
ZABURZENIA ODŻYWIANIA.....	29
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW.....	31
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY.....	31
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH.....	33
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH.....	34
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE	35
PROBLEM ALKOHOLOWY.....	37
PROBLEM NIKOTYNOWY.....	39
PROBLEM NARKOTYKOWY.....	40
WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH.....	43
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU.....	47
Cel I.....	48
Cel II.....	52

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Cel III.....	56
REALIZACJA PROGRAMU	58
ADRESACI PROGRAMU.....	58
ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.....	59
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.....	59
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	60
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	60
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	61
BIBLIOGRAFIA.....	63
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	64
Spis rysunków.....	64
Spis tabel.....	64
Spis wykresów.....	65

WYKAZ SKRÓTÓW

AA – Anonimowi Alkoholicy

GUS – Główny Urząd Statystyczny

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

MiGBP – Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna

MKPIRPA – Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

NGO (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa

NPZ – Narodowy Program Zdrowia

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Warcie

pp. – punkt procentowy

ŚOW – Środowiskowe Ognisko Wychowawcze

UM – Urząd Miejski

WCK – Warckie Centrum Kultury

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

WPROWADZENIE

W Polsce problematyka uzależnień od alkoholu i narkotyków stanowi istotne wyzwanie zdrowotne i społeczne, wpływając zarówno na jednostki, jak i całe społeczności. Nadużywanie tych substancji prowadzi nie tylko do poważnych konsekwencji zdrowotnych, ale również do rozpadu więzi rodzinnych, wykluczenia społecznego, wzrostu przestępczości oraz obciążeń dla systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Problem ten dotyczy różnych grup wiekowych, jednak szczególnie niepokojące są statystyki dotyczące młodzieży i młodych dorosłych, wśród których obserwuje się wzrost eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi.

Napoje alkoholowe są bezsprzecznie najbardziej dostępną substancją psychoaktywną w każdej grupie wiekowej. Według Raportu opracowanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, od 2007 roku spożycie alkoholu na 1 mieszkańca w ciągu roku przekracza 9 litrów – w 2022 roku wyniosło ono 9,37 litrów, co jest wartością najniższą na przestrzeni ostatnich 5 analizowanych lat¹. Problem spożywania alkoholu dotyczy zarówno kobiet, jak i mężczyzn, jednak to właśnie mężczyźni stanowią grupę szczególnie narażoną na częstsze sięganie po tego typu substancje – spożywają oni alkohol niemal trzykrotnie częściej niż kobiety, tj. przez średnio 106 dni, podczas gdy kobiety piją alkohol średnio przez 37 dni w ciągu roku. Taka różnica może być związana nie tylko z czynnikami społecznymi i kulturowymi, ale także z odmiennymi preferencjami – mężczyźni częściej wybierają piwo, podczas gdy kobiety chętniej sięgają po wino².

Niepokojącym zjawiskiem jest również znaczące spożycie alkoholu wśród młodzieży, co może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych i społecznych w przyszłości. Według wyników ostatniej edycji europejskiego badania ESPAD (*ang. European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs*) z 2024 roku, prowadzonego na reprezentatywnej grupie młodzieży szkolnej w wieku 15-16 lat, odsetek uczniów w Polsce,

¹ Szmidt J., i in., Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023

² Tamże

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

którzy pili alkohol w ciągu ostatnich 30 dni, wyniósł 39,1%. W porównaniu z poprzednią edycją badań ESPAD, wartość ta uległa spadkowi o 7,5 pp.

Innym z kluczowych wyzwań współczesnego społeczeństwa jest dostęp do narkotyków. Ich dostępność, wzorce konsumpcji oraz konsekwencje prawne i społeczne wymagają stałego monitorowania i działań prewencyjnych. Europejski Raport Narkotykowy z 2024 roku zwraca uwagę na fakt, że około 8,0% mieszkańców Europy w wieku 15-64 lat używało tego typu substancji w ciągu ostatniego roku, natomiast blisko co trzeci podejmował się tego przynajmniej raz w ciągu całego swojego życia (29,9%). Najwyższy odsetek osób dotkniętych problemem obserwuje się w grupie wiekowej 15-34 lat, gdzie w ciągu ostatniego roku było to 15,0%³. Według badań ESPAD z 2024 roku, odsetek uczniów, którzy deklarowali używanie narkotyków kiedykolwiek w życiu, wyniósł 17%. Oznacza to spadek w porównaniu z poprzednim badaniem ESPAD z 2019 roku, gdzie tenże odsetek wyniósł 21,4%⁴. W badaniu przeprowadzonym w 2021 roku przez Fundację CBOS, odnotowano, że 13% uczniów używało narkotyków w ciągu ostatniego roku, co oznacza spadek o 3 pp. względem roku 2018. Marihuana i haszysz pozostają najczęściej używanymi przez uczniów substancjami – na zażywanie ich kiedykolwiek w życiu wskazało 36,2% respondentów w 2021 roku, co wskazuje na tendencje spadkowe poczynawszy od 2016 roku, gdy odsetek ten wyniósł 42,0%, przez 37,5% w roku 2018⁵.

Coraz częściej obserwuje się także uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od wykonywania pewnych czynności), które zgodnie z kryteriami aktualnie obowiązującej Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-11 wykazują podobne mechanizmy do uzależnień od substancji, wśród których znajdują się m.in.: utrata kontroli, priorytetyzacja danego zachowania lub substancji kosztem innych obszarów życia oraz kontynuacja pomimo negatywnych skutków.

³ Dane referencyjne zamieszczone w Raporcie pochodzą z okresu od stycznia do grudnia 2022 roku (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024)

⁴ Tamże

⁵ Malczewski A., Młodzież a substancje psychoaktywne w: Młodzież 2021 – raport z badań ilościowych zrealizowanych przez Fundację CBOS, Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej, 2022, s. 208-223.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Raport Nastolatki 3.0 opracowany na podstawie badania przeprowadzonego między październikiem a listopadem 2022 roku, wskazuje wśród najistotniejszych wniosków na wzrost średniego czasu korzystania z Internetu przez nastolatki w dni powszednie – w 2022 roku było to ponad 5 godzin w ciągu dnia, co oznacza wzrost względem wyników badania zrealizowanego w 2020 roku. Szczególnie alarmujący jest wysoki odsetek nastolatków, którzy w czasie korzystania z Internetu spotykają się z przemocą (44,6%) lub mową nienawiści (68,4%). Brak kontroli rodzicielskiej nad korzystaniem z Internetu przez młodzież może prowadzić do wielu negatywnych konsekwencji, takich jak nadmierne spędzanie czasu w sieci, kontakt z nieodpowiednimi treściami czy zwiększone ryzyko cyberzagrożeń. Tym bardziej niepokojący jest fakt, że ponad połowa nastolatków uczestniczących w badaniu deklaruje, iż ich rodzice nie wyznaczają żadnych zasad dotyczących czasu spędzanego w Internecie (53,7%)⁶.

Nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych może negatywnie wpływać na codzienne funkcjonowanie młodzieży, prowadząc do zaniedbywania obowiązków. Obawy budzi fakt, że blisko co czwarty nastolatek często rezygnuje z wykonywania obowiązków domowych na rzecz mediów społecznościowych (23,8%) oraz przyznaje, że z tego samego powodu zaniedbuje swoje obowiązki szkolne (28,7%)⁷.

Dane te podkreślają potrzebę podejmowania skutecznych działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków, mających na celu ograniczenie skali problemu oraz wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin. Zadania w zakresie redukcji szkód muszą dotyczyć wszystkich grup społecznych i stanowić usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmują edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut

⁶ Lange R., i in., Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023.

⁷ Tamże

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Psychiatrii i Neurologii. Nadużywanie substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i alkoholu, stanowi poważne wyzwanie zdrowotne i społeczne, zwłaszcza wśród młodzieży. Dynamiczne zmiany w trendach konsumpcji, wzrastająca dostępność substancji oraz nowe zagrożenia, wymagają kompleksowych działań prewencyjnych i interwencyjnych. W związku z tym Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom na 2025 rok rekomenduje m.in.:

- zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem wyników diagnozy lokalnych potrzeb w zakresie leczenia uzależnień,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkotykowych,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Warta. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta lata 2026-2029 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami, celami operacyjnymi oraz działaniami określonymi w Narodowym Programie Zdrowia oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w Programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia, którego celem strategicznym jest *zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu*, a jednym z celów operacyjnych NPZ jest profilaktyka uzależnień, w tym: zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom, uzależnienie od nikotyny (tytoniu), uzależnienie od alkoholu, uzależnienia od zachowań (uzależnienia behawioralne) oraz uzależnienia od narkotyków.

Do wiążących aktów prawnych należą:

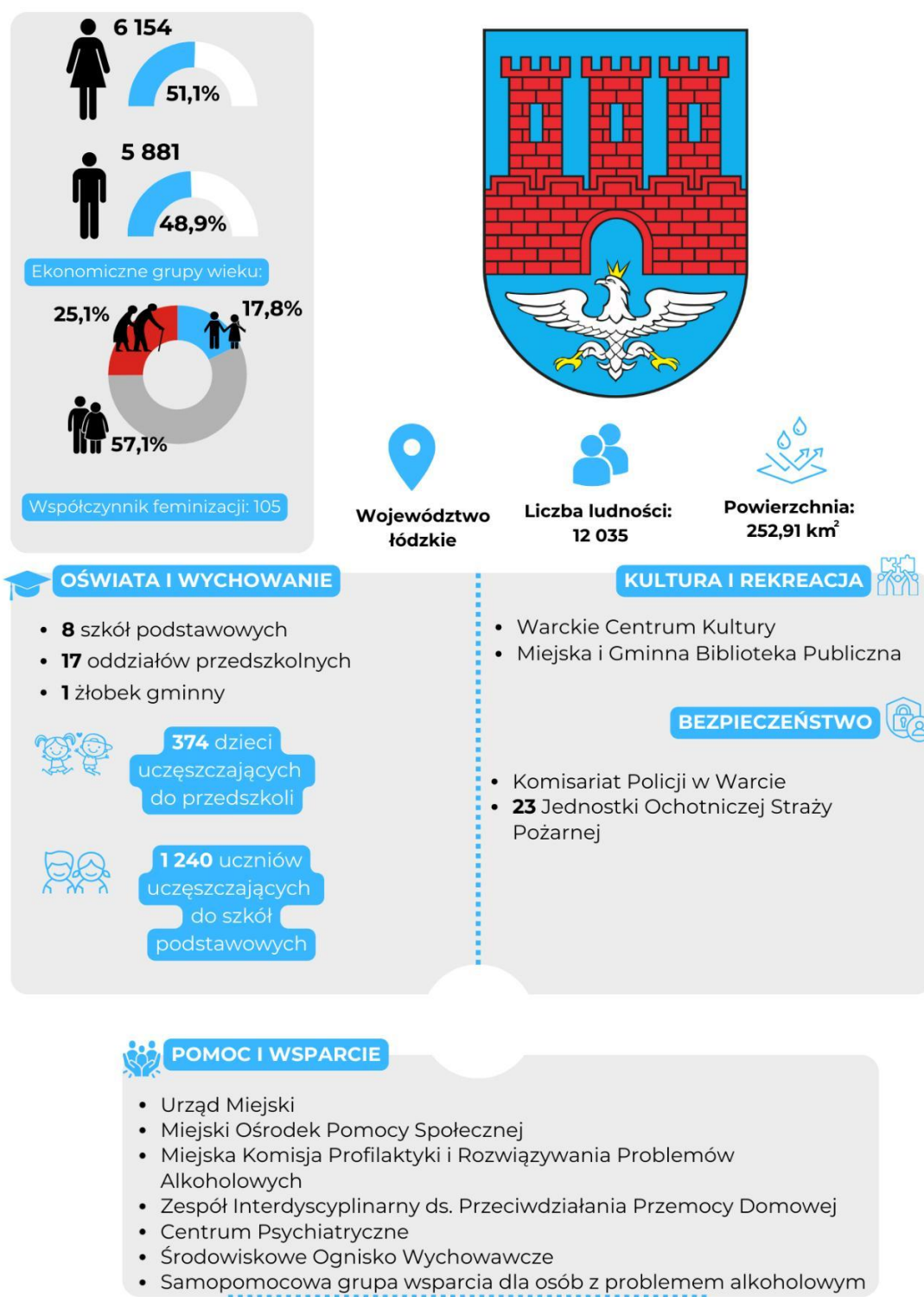
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Ponadto dokument nawiązuje m.in. do zapisów *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sieradzkim do 2030 roku* oraz *Strategii Rozwoju Gminy Warta na lata 2025-2034*.

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

CHARAKTERYSTYKA GMINY WARTA

*Dane statystyczne przedstawione na grafice pochodzą z 2024 roku [Raport o stanie Gminy Warta, BDL GUS]

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy Gminy Warta należą:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Warckie Centrum Kultury,
- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna,
- Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Urząd Miejski,
- Komisariat Policji w Warcie,
- placówki oświatowe,
- organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe.

Istotnymi partnerami w realizacji działań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sieradzu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Warcie, a także Powiatowy Urząd Pracy w Sieradzu.

Są to instytucje i podmioty prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, bądź wspomagające taką działalność. Ich kooperacja odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom na terenie Gminy Warta należy zaliczyć:

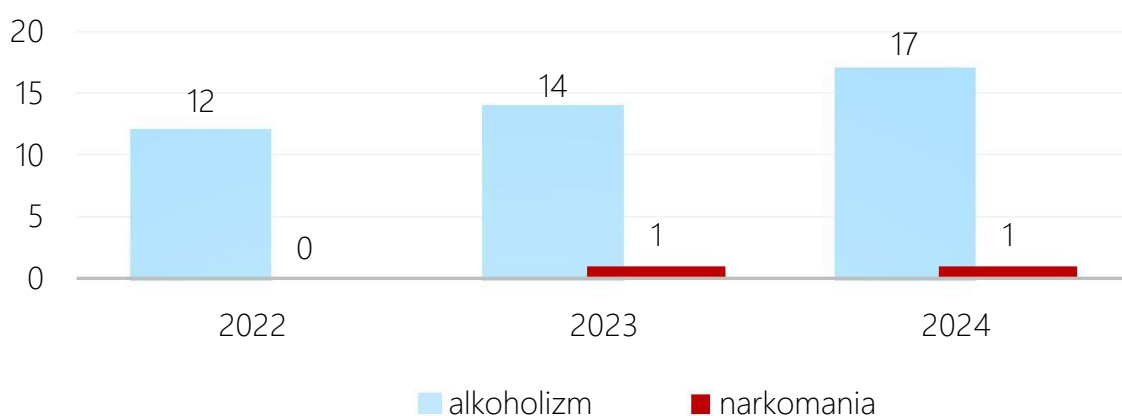
- pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- członków Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników i specjalistów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- pracowników placówek ochrony zdrowia,
- przedstawicieli organizacji pozarządowych i związków wyznaniowych.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE WARTA

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza *stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich*. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba rodzin, którym udzielono pomocy społecznej z powodu alkoholizmu uległa zwiększeniu. W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy z tego tytułu 12 rodzinom, w 2023 roku – 14, a w 2024 roku ich liczba zwiększyła się do 17. Z powodu narkomanii pomocy społecznej udzielono pojedynczym rodzinom w 2023 i 2024 roku.

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii w latach 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Alkoholizm w 2024 roku jako powód udzielania pomocy i wsparcia pomocy społecznej znajdował się na siódmym miejscu, a narkomania – na dwunastym. W tym samym roku z pomocy społecznej skorzystało 279 rodzin, a więc rodziny borykające się z problemem alkoholizmu stanowiły 6,1% ogółu, a rodziny borykające się z problemem narkomanii – 0,4%⁸.

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warcie powołana do wykonywania zadań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2024 roku w skład Komisji wchodziło 6 członków⁹.

Do zadań MKPIRPA zalicza się:

1. Inicjowanie działań lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych, m.in. poprzez przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy.
4. Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Miejskiej, będącymi podstawą do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

⁸Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

⁹Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2024 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
6. Rozmowy motywujące do podjęcia leczenia.
7. Kierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
8. Współpraca z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
9. Podnoszenie kwalifikacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach, konferencjach, a także ukończenie studiów podyplomowych i specjalizacji.

Dane dotyczące działań MKPIRPA w Gminie Warta podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024 roku przedstawia kolejna tabela. We wskazanym okresie liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi członkowie MKPIRPA przeprowadzili rozmowy uległa zmniejszeniu – w 2022 roku były to 34 osoby, w 2023 roku – 27, natomiast w 2024 roku ich liczba wyniosła 16. Podobną tendencję odnotowano w przypadku liczby członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi Komisja nawiązała kontakt, która w ostatnim roku sprawozdawczym wyniosła 10. Ponadto, w 2024 roku skierowano do sądu 5 wniosków o zobowiązanie mieszkańców Gminy do podjęcia leczenia odwykowego i była to najwyższa wartość w omawianym czasie (w 2022 roku był to 1 wniosek, a w 2023 roku – 2). W 2024 roku przeprowadzono rozmowy mające na celu zmotywowanie do dobrowolnego podjęcia leczenia z 16 osobami.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Tabela 1. Działania Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Warta wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	34	27	16
liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	19	17	10
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	1	2	5

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

Członkowie MKPIRPA udzielają również wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej, prowadząc kontakty zarówno z osobami pokrzywdzonymi, jak i stosującymi przemoc oraz jej świadkami. Analiza danych wskazuje na stopniowy spadek liczby osób objętych tą formą pomocy. Liczba osób doznających przemocy, które otrzymały poradnictwo członków Komisji, zmalała z 3 osób w latach 2022 i 2023 do 2 beneficjentów w 2024 roku. Podobnie malejący trend odnotowano w kontaktach z osobami stosującymi przemoc – z 3 osób w 2022 roku do 1 osoby w latach 2023 i 2024. W 2024 roku członkowie MKPIRPA nie podejmowali kontaktu ze świadkami przemocy domowej, podczas gdy w latach 2023 i 2022 rozmowy takie dotyczyły pojedynczych osób.

Tabela 2. Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie MKPIRPA w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
osoby doznające przemocy domowej	3	3	2
osoby stosujące przemoc domową	3	1	1
świadkowie przemocy domowej	1	1	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

W 2024 roku na terenie gminy Warta nie funkcjonował Punkt Konsultacyjno-Informacyjny. W celu zwiększenia pomocy dostępności pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych w omawianym roku udzielono 257 porad prawnych mieszkańcom Gminy w ramach edukacji prawnej i poradnictwa prawnego¹⁰.

Mieszkańcy Gminy zmagający się z problemem uzależnień mogą uzyskać pomoc w Punkcie Interwencji Kryzysowej działającym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sieradzu, a także w Poradni Zdrowia Psychicznego oraz Poradni Leczenia Uzależnień NSZOZ „MARK-MED”. Pomoc psychologiczna i terapeutyczna jest również udzielana w Centrum Psychiatrycznym w Warcie, działającym w ramach Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu.

Istotnym wsparciem lokalnego systemu profilaktyki jest realizacja programów i innych działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej.

W ramach innych programów z obszaru profilaktyki uniwersalnej, nieobjętych rekomendacją w 2024 roku przeprowadzono program profilaktyczny, w którym uczestniczyło 55 uczniów Zespołu Szkół Specjalnych w Warcie oraz 2 nauczycieli¹¹.

Młodzi mieszkańcy zostali także objęci działaniami w ramach profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży realizowanych w placówce wsparcia dziennego – Środowiskowym Ognisku Wychowawczym, do którego uczęszczało 28 dzieci, a także w świetlicy w Raczkowie, w ramach której, w zajęciach z programem opiekuńczym uczestniczyło 32 podopiecznych.

W analizowanym roku łączna liczba mieszkańców gminy Warta uczestniczących w spektaklach profilaktycznych wyniosła 50, w festynach i innych plenerowych, np. piknikach rodzinnych wzięło udział 3 800 osób, z kolei w imprezach sportowych – 400 partycypantów¹².

¹⁰ Raport o stanie Gminy Warta za 2024 rok

¹¹ Tamże

¹² Raport o stanie Gminy Warta za 2024 rok

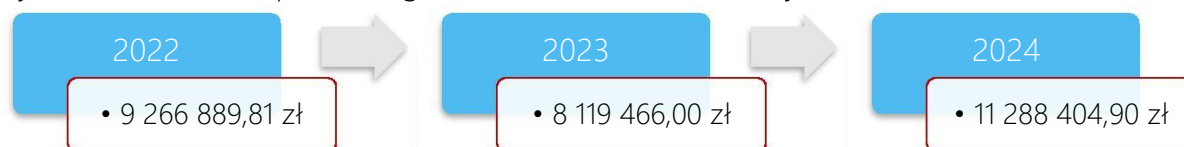
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Rokrocznie na terenie Gminy dystrybuowane są ulotki oraz plakaty z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy, a także prowadzone są lokalne kampanie profilaktyczne w mediach społecznościowych.

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE WARTA

W 2024 roku wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Warta wyniosła łącznie 11 288 404,90 zł, w tym najwięcej, bo 5 729 602,03 zł o zawartości alkoholu do powyżej 18%. Wartość napojów o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) wyniosła 933 347,67 zł, natomiast do 4,5% (oraz piwa) – 4 625 455,20 zł. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1. Na przestrzeni lat 2022-2024 wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Warta ulegała wahaniom przyjmując w 2024 roku najwyższą wartość – względem 2022 roku wzrosła o 21,8%, a względem 2023 roku – o 39,0%.

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Warta w latach 2022-2024

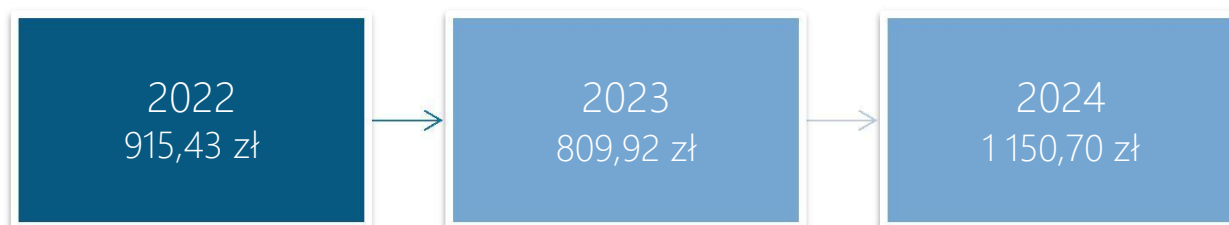

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

W 2024 roku gminę Warta zamieszkiwało łącznie 9 810 osób, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu przypadającego na 1 pełnoletnią osobę wyniosła zatem 1 150,70 zł – w porównaniu do 2022 roku, gdy liczba dorosłych mieszkańców wynosiła 10 123 osoby, nastąpił wzrost na poziomie 25,7%, z kolei w zestawieniu z rokiem poprzednim (2023), zaobserwowano wzrost na poziomie 42,1%, gdyż na 10 025 dorosłych mieszkańców Gminy, wartość sprzedanego alkoholu w przeliczeniu na 1 osobę wyniosła wówczas 809,92 zł.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

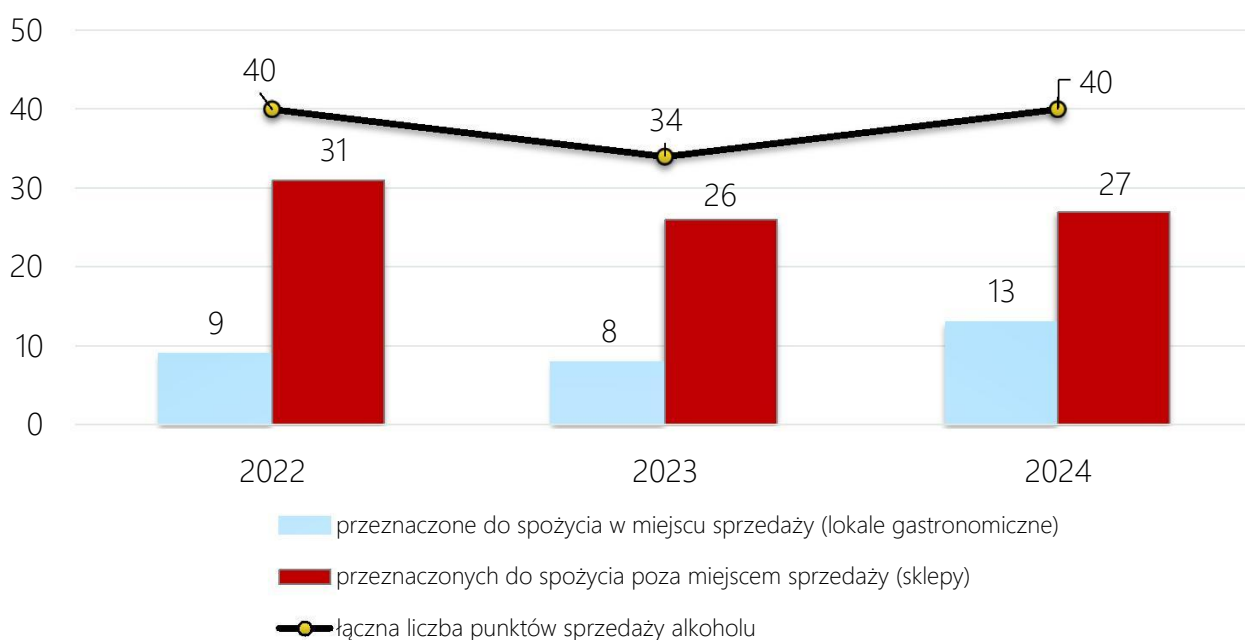
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca Gminy Warta na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2021 rok i Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022, 2023 i 2024 rok

W latach 2022-2024 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy ulegała wahaniom – w 2022 roku znajdowało się 40 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, spośród których 31 było przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy), a 9 punktów stanowiły lokale gastronomiczne. W 2023 roku łączna liczba punktów zmniejszyła się do 34 (26 sklepów oraz 8 lokali gastronomicznych), natomiast w 2024 roku ich łączna liczba była analogiczna do roku bazowego, a na terenie Gminy znajdowało się 27 sklepów oraz 13 lokali gastronomicznych.

Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Warta w latach 2022-2024

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW¹³

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy oraz uzależnieniami behawioralnymi. Dodatkowo zbadano wiedzę na temat zaburzeń odżywiania.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie z Gminy Warta wypełnili łącznie 79 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek ilustruje strukturę próby według płci. W badaniu diagnozującym problemy społeczne dziewczynki stanowiły 54,4% badanej próby (43 osoby), podczas gdy chłopcy wypełnili 45,6% kwestionariuszy (36 osób).

Rysunek 3. Płeć: N¹⁴=79

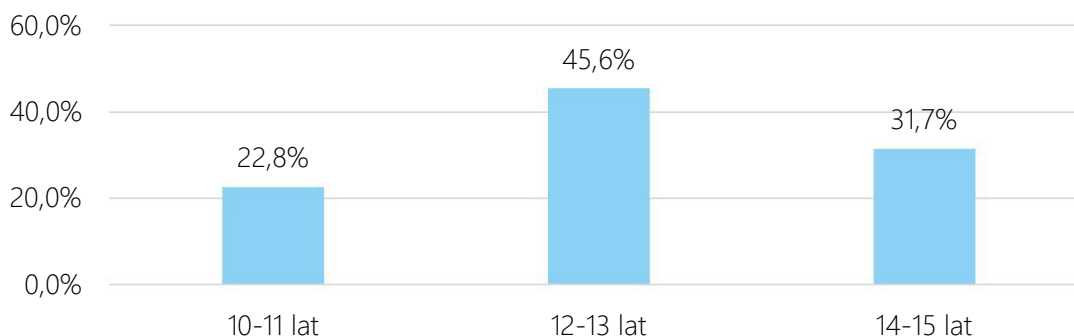
¹³ Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy, które mogą nie sumować się do 100%.

¹⁴ N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

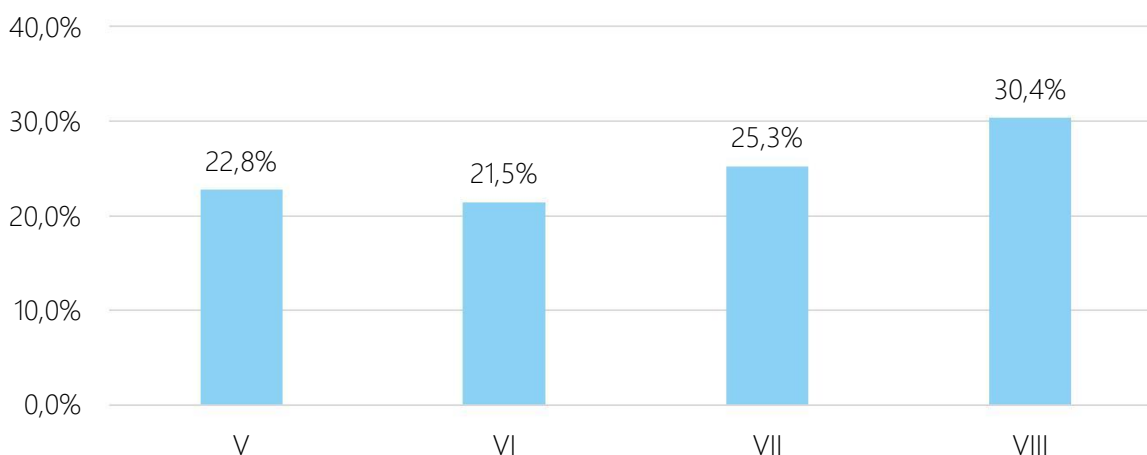
Podział ankietowanych ze względu na wiek przedstawiał się w sposób następujący. 45,6% uczniów biorących udział w badaniu, zadeklarowało wiek mieszczący się w przedziale 12-13 lat, wiek 22,8% ankietowanych wynosił od 10 do 11 lat, z kolei 31,7% uczestników badania miało wówczas 14-15 lat.

Wykres 3. Wiek: N=79

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Blisko co trzeci uczeń uczęszczał w momencie badania do klasy VIII szkoły podstawowej (30,4%) a co czwarty respondent wskazał na klasę VII (25,3%). Uczniowie z klasy V stanowili 22,8% badanej próby, a klasy VI – 21,5%.

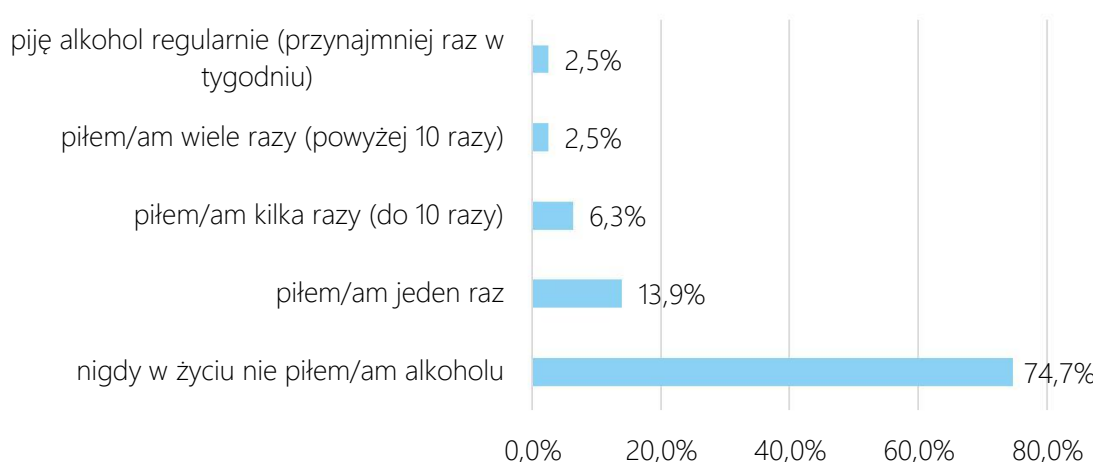
Wykres 4. Klasa: N=79

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z analizowanych pytań dotyka problemu spożywania alkoholu przez uczniów z Gminy Warta. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miał prawie co czwarty badany uczeń (25,2%), w tym 13,9% spożyło go jednokrotnie, 6,3% piło alkohol kilka razy (do 10 razy), a kolejno po 2,5% – wielokrotnie (powyżej 10 razy) lub spożywa go regularnie, tj. przynajmniej raz w tygodniu.

Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=79

Następne pytanie zostało skierowane do uczniów, którzy w poprzednim zadeklarowali sięgnięcie kiedykolwiek po alkohol i miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania go w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Z poniższych informacji wynika, że 70,0% badanych nie spożywało alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni (14 osób), natomiast kolejno po 15,0% respondentów zadeklarowało, że piło alkohol 1-2 razy w ciągu ostatniego miesiąca lub więcej niż 7 razy (po 3 osoby).

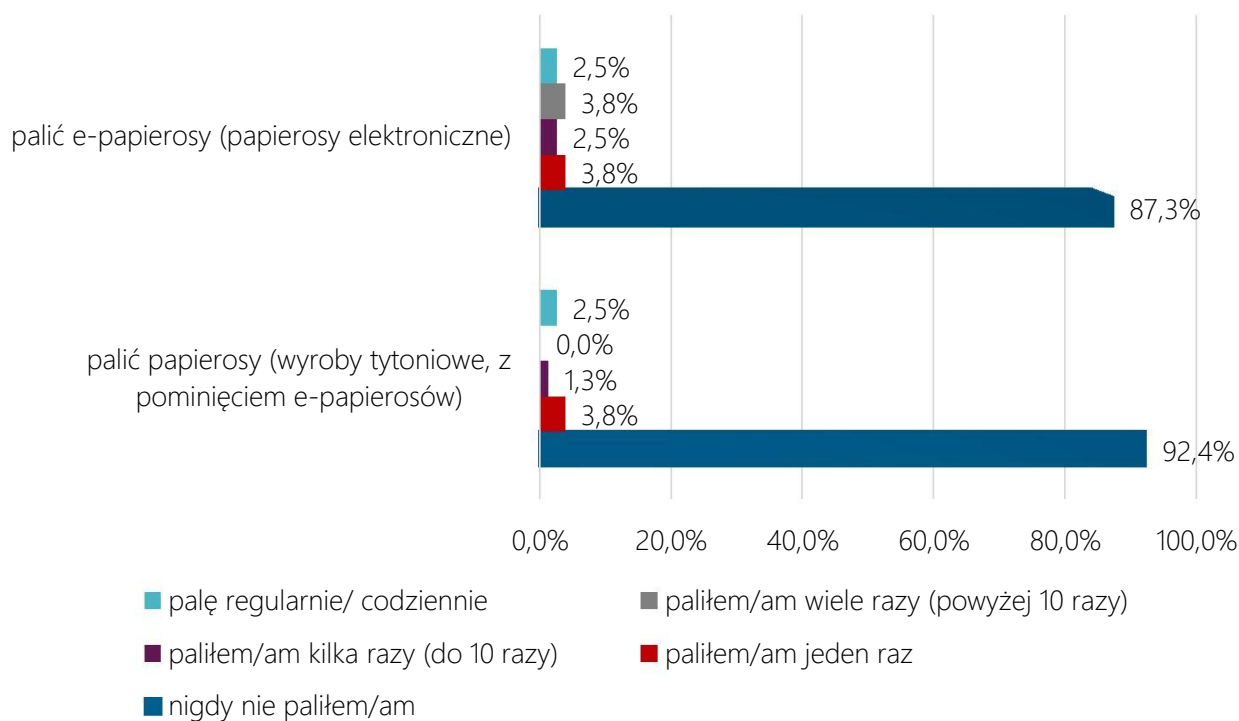
Tabela 3. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=20

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
<i>nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni</i>	70,0%	14
<i>1 – 2 razy</i>	15,0%	3
<i>3 – 4 razy</i>	0,0%	0
<i>5 – 7 razy</i>	0,0%	0
<i>więcej niż 7 razy</i>	15,0%	3

PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy tradycyjne (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) oraz e-papierosy. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi miało łącznie 7,6% ankietowanych, wśród których 3,8% respondentów paliło je jednokrotnie, 1,3% – kilkakrotnie (do 10 razy), natomiast 2,5% sięga po nie regularnie. Kontakt z e-papierosami miało nieco więcej, bo 12,6% ankietowanych, wśród których kolejno po 3,8% sięgnęło po nie jednokrotnie lub więcej niż 10 razy, a kolejno po 2,5% paliło je kilka razy (mniej niż 10) lub sięga po nie codziennie.

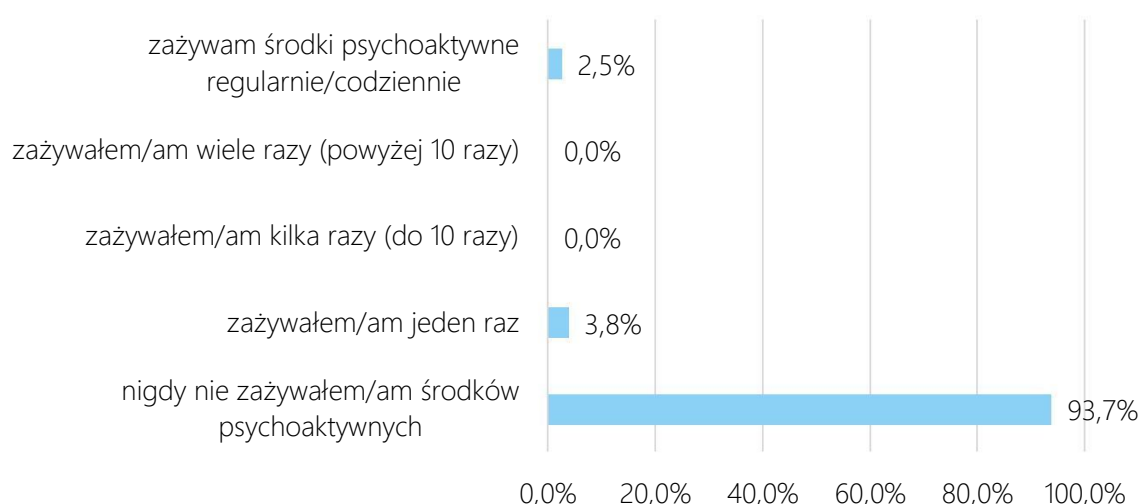
Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=79

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych obszarów dotyczył zażywania środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu, respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że 3,8% z nich sięgnęło jednokrotnie po substancje psychoaktywne, a 2,5% zażywa je regularnie/codziennie.

Wykres 7. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=79

Poniższa tabela przedstawia częstotliwość zażywania substancji psychoaktywnych przez uczniów, w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Można zauważyć, że w tym okresie sięgnęły po nie łącznie 3 osoby (60,0%), spośród których 1 zażywała tego typu substancje 1-2 razy (20,0%), a 2 respondentów więcej niż 7 razy (40,0%).

Tabela 4. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=5

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	40,0%	2
1 – 2 razy	20,0%	1
3 – 4 razy	0,0%	0
5 – 7 razy	0,0%	0
więcej niż 7 razy	40,0%	2

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Kolejna tabela przedstawia rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące rodzaju zażywanych substancji. 2 osoby sięgnęły w tym czasie po marihuanę (50,0%). Pojedyncze wskazania padły także na mefedron oraz leki w celu odurzenia (po 1 osobie, tj. 25,0%). 1 respondent nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 5. Jakie były to substancje? N=5

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
<i>marihuana</i>	50,0%	2
<i>mefedron</i>	25,0%	1
<i>leki w celu odurzenia</i>	25,0%	1
<i>amfetamina</i>	0,0%	0
<i>dopalacze</i>	0,0%	0
<i>inne</i>	0,0%	0

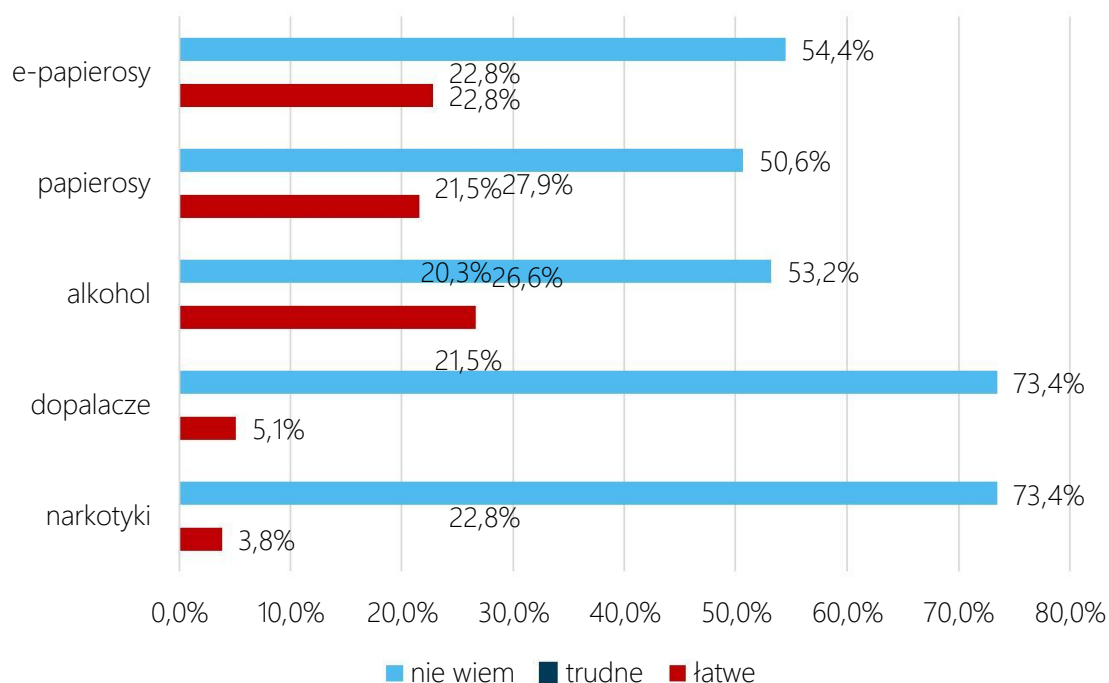
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności środków psychoaktywnych w swojej miejscowości. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, większość ankietowanych nie posiada wiedzy w zakresie dostępności dopalaczy i narkotyków. Największą dostępnością charakteryzuje się alkohol – jest on łatwo dostępny dla blisko co czwartego młodego mieszkańca. W dalszej kolejności ankietowani wskazywali na łatwą dostępność e-papierosów oraz papierosów tradycyjnych. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 3,8% ankietowanych, a trudne dla 22,8% badanych,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 5,1% badanych, a trudne dla 21,5%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 26,6% badanych, a trudny dla 20,3%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 21,5% respondentów, a trudne dla 27,9%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 22,8% młodych mieszkańców, a trudne dla 22,8%,

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Wykres 8. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=79

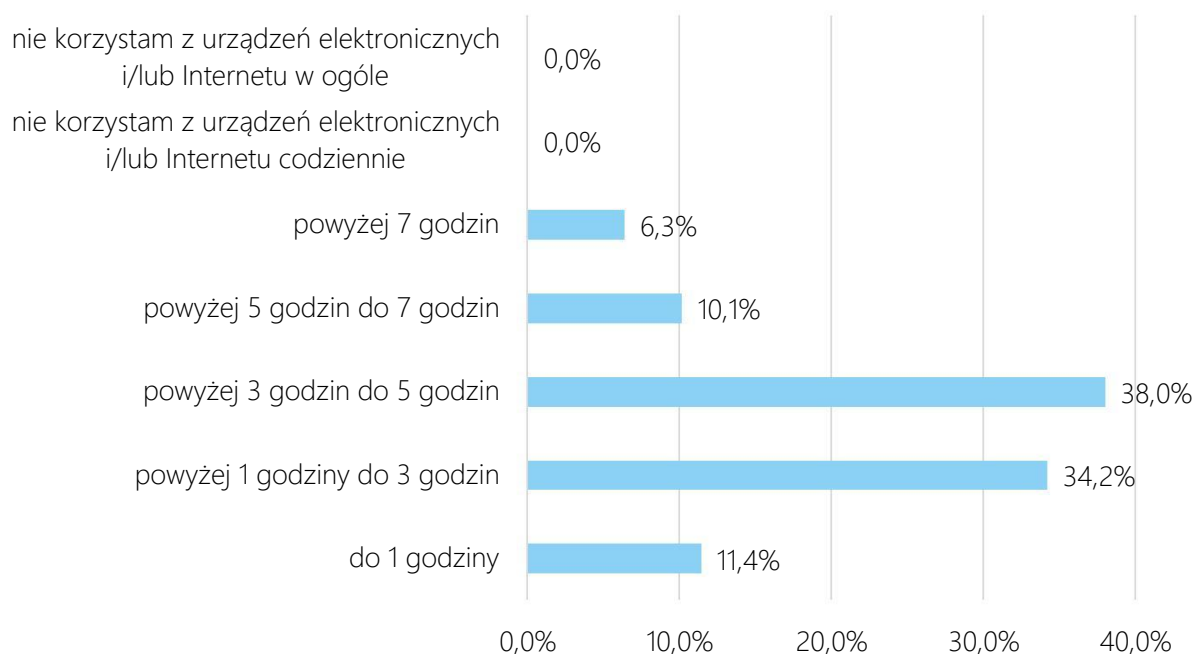

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie kwestii korzystania z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu przez uczniów z Gminy Warta. Pierwsze pytanie dotyczyło czasu, jaki badani poświęcają na korzystanie z tego typu urządzeń w ciągu dnia. Badanie wykazało, że co trzeci młody mieszkaniec przeznaczą na tę czynność od 3 do 5 godzin dziennie (38,0%), a blisko co trzeci od 1 do 3 godzin dziennie (34,2%). 10,1% respondentów korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu od 5 do 7 godzin, 11,4% - maksymalnie do 1 godziny, z kolei 6,3% - powyżej 7 godzin.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Wykres 9. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=79

W kolejnym pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z tychże urządzeń. Tego typu zachowanie zadeklarowało łącznie 38 osób (48,7%), w tym 6 badanych zdarzyło się to jednokrotnie (7,7%), 27 osobom – czasami (34,6%), 1 ankietowany zadeklarował, że kłamie w tej kwestii często (1,3%), a 4 badanych - bardzo często (5,1%). 1 uczeń pominął odpowiedź na to pytanie.

Tabela 6. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=78

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
<i>tak, bardzo często</i>	5,1%	4
<i>tak, często</i>	1,3%	1
<i>tak, czasami</i>	34,6%	27
<i>tak, jeden raz</i>	7,7%	6
<i>nie</i>	51,3%	40

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 27,8% badanych. Wśród tych osób 17,7% grało w nie jednokrotnie, 3,8% – od 2 do 10 razy, natomiast 6,3% – powyżej 10 razy.

Wykres 10. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=79

Uczniowie, którzy grali w gry na pieniądze zostali poproszeni o uszczegółowienie ich rodzaju. Najwięcej, bo 12 respondentów wskazało na zdraпки (60,0%). W dalszej kolejności po 4 odpowiedzi dotyczyły lotto oraz maszyn do gier hazardowych, w tym także online (po 20,0%), 3 ankietowanych grało w gry karciane, np. poker (15,0%), a 2 osoby wskazały na zakłady bukmacherskie (10,0%). 3 uczniów wskazało na inne, nieokreślone w kafeterii odpowiedzi gry, wśród których wymieniono *skrzynki* (15,0%). 2 osoby nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Tabela 7. W jakie gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze zdarzyło Ci się grać?
N=20

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
<i>zdrapki</i>	60,0%	12
<i>lotto</i>	20,0%	4
<i>maszyny do gier hazardowych (w tym online)</i>	20,0%	4
<i>gry karciane, np. poker (w tym online)</i>	15,0%	3
<i>inne</i>	15,0%	3
<i>zakłady bukmacherskie</i>	10,0%	2

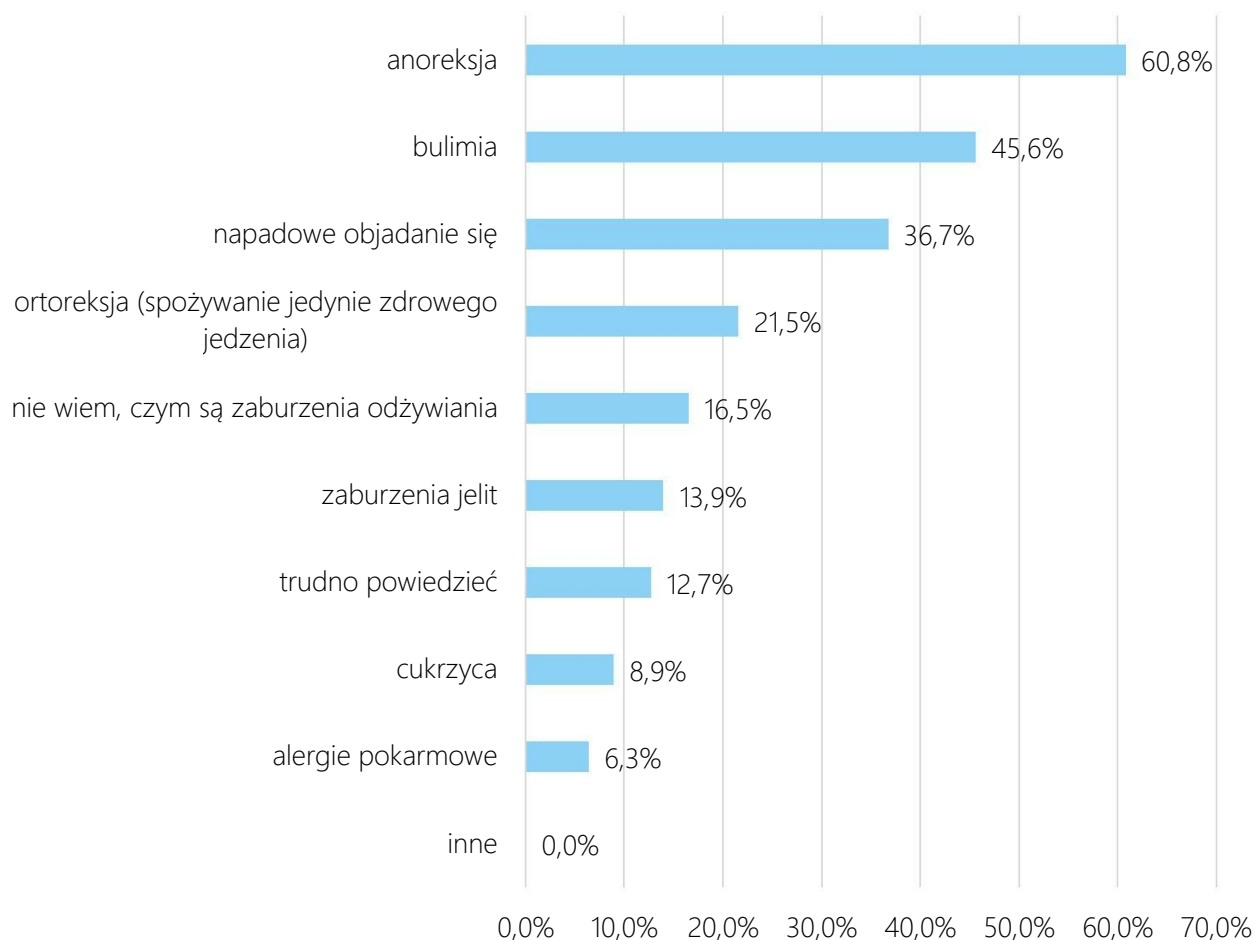
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów Gminy Warta dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczamy według nich do zaburzeń odżywiania. 16,5% badanych przyznało, że nie wie, czym są zaburzenia odżywiania, a 12,7% ankietowanych miało trudność z odpowiedzią na to pytanie. Pozostała część najliczniej wskazywała na anoreksję (60,8%), w dalszej kolejności na bulimię (45,6%), napadowe objadanie się (36,7%) oraz ortoreksję (21,5%). Błędną wiedzę w tym zakresie wykazała znaczna część respondentów: w opinii 8,9% uczniów do zaburzeń odżywiania zalicza się cukrzycę, 13,9% osób uznało za nie zaburzenia jelit, a 6,3% – alergie pokarmowe.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Wykres 11. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=79

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

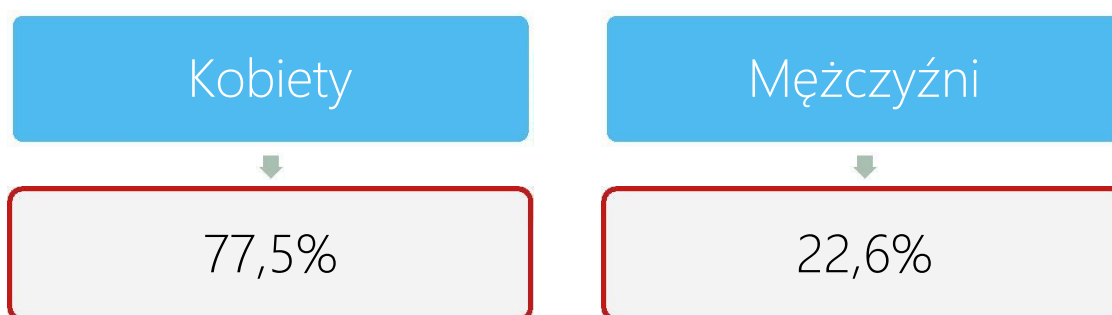
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców Gminy Warta, a także skala nadmiernego korzystania z urządzeń elektronicznych, grania w gry na pieniądze, a także innych uzależnień natury behawioralnej.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

W badaniu diagnozującym problemy społeczne występujące na terenie Gminy Warta udział wzięło łącznie 204 pełnoletnich mieszkańców. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, ze względu na płeć. Zdecydowaną większość stanowiły kobiety, które uzupełniły łącznie 77,5% kwestionariuszy (158 osób), natomiast mężczyźni pozostałe 22,6% (46 osób).

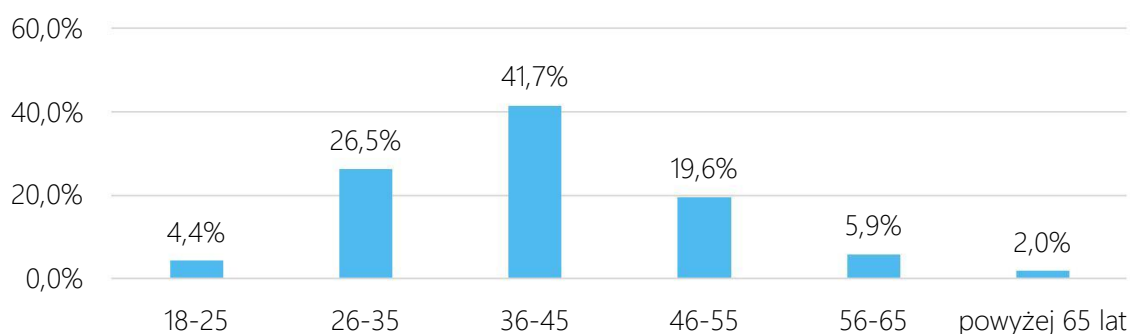
Rysunek 4. Płeć: N=204

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

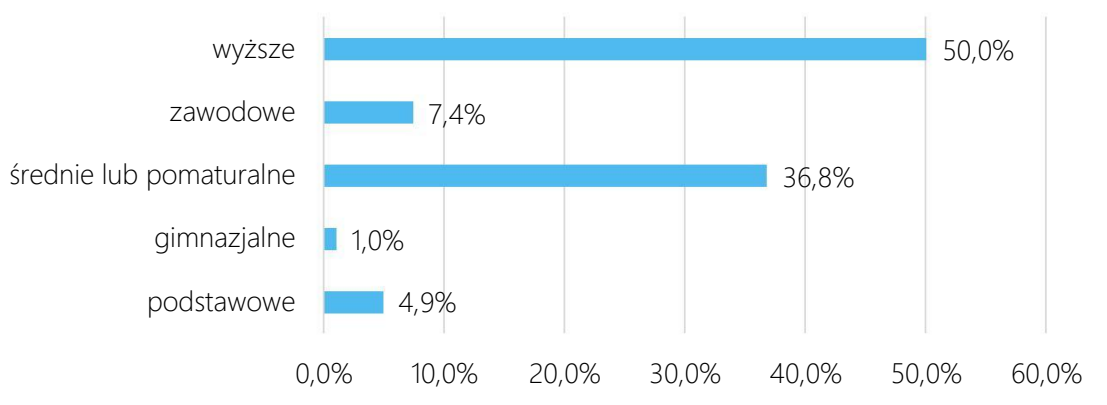
Analiza struktury badanej grupy wskazuje na zróżnicowanie respondentów pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowili ankietowani w wieku 36-45 lat (41,7%). W badaniu wzięli udział również respondenci w wieku 26-35 lat (26,5%), a także 46-55 lat (19,6%). Osoby mające do od 18 do 25 lat stanowiły 4,4% próby badawczej, ankietowani od 56 do 65 lat – 5,9%, a respondenci powyżej 65 lat – 2,0%.

Wykres 12. Wiek: N=204

Respondenci zostali zapytani również o poziom wykształcenia. Jak wynika z ich deklaracji, najwięcej, bo 50,0% legitymuje się wykształceniem wyższym, a w drugiej kolejności – średnim lub pomaturalnym (36,8%). 7,4% badanych wskazało na wykształcenie zawodowe, 4,9% na podstawowe, a 1,0% legitymuje się wykształceniem gimnazjalnym.

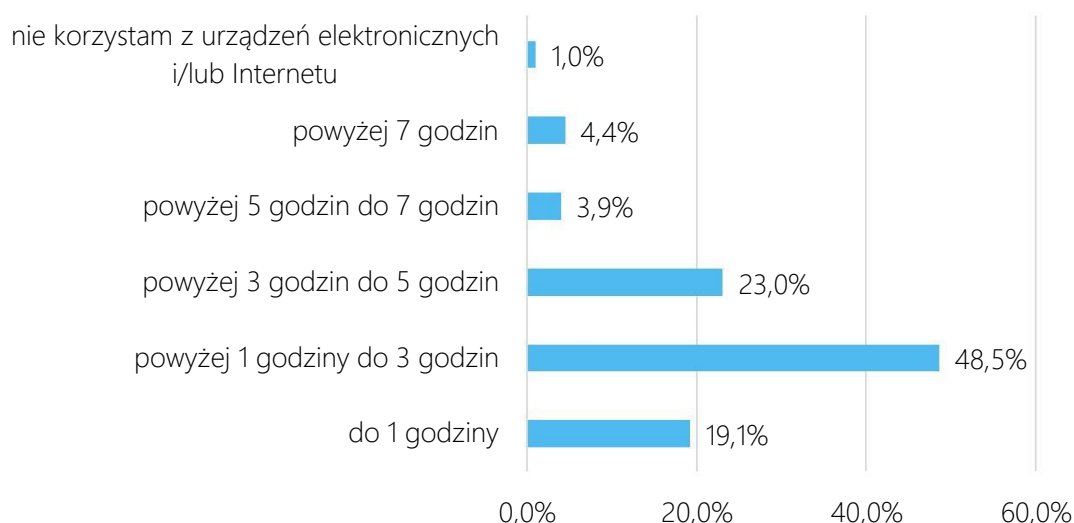
Wykres 13. Wykształcenie: N=204

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

W omawianym bloku tematycznym ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, ile czasu dziennie poświęcają na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Największy odsetek badanych spędza w ten sposób od 1 do 3 godzin dziennie (48,5%). 23,0% badanych wskazało na odpowiedź „powyżej 3 do 5 godzin”. 19,1% osób poświęca na to maksymalnie 1 godzinę. 3,9% badanych spędza na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu od 5 do 7 godzin, a 4,4% powyżej 7 godzin dziennie. Zaledwie 1,0% badanych nie korzysta z urządzeń elektronicznych, ani Internetu.

Wykres 14. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=204

Respondentów zapytano również, czy zdarza się im korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej, niż początkowo planowali. 114 badanych przyznało, że takie sytuacje miały miejsce (56,7%). Przeciwnego zdania było 32 ankietowanych (15,9%), a 27 respondentów wskazało na odpowiedź „trudno powiedzieć” (13,4%). 28 osób nie przewiduje określonego czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (13,9%). 1 badany nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

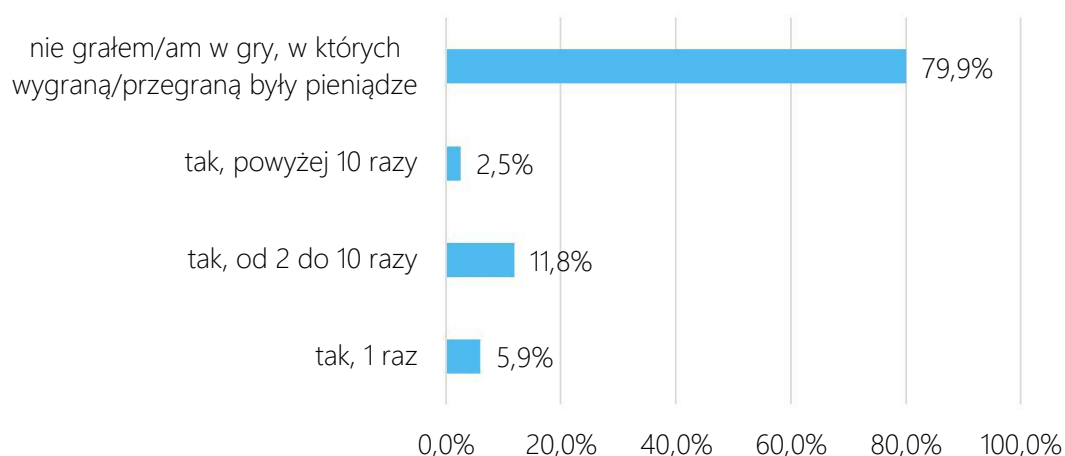
Tabela 8. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=201

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
<i>tak</i>	56,7%	114
<i>nie</i>	15,9%	32
<i>trudno powiedzieć</i>	13,4%	27
<i>nie przewiduję określonego czasu</i>	13,9%	28

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczność z nimi miało 20,2% dorosłych respondentów, wśród których 5,9%, zadeklarowało, że grało w takie gry tylko 1 raz, nieco mniej niż co dziewiąty badany grał w nie od 2 do 10 razy (11,8%), a 2,5% respondentów więcej niż 10 razy.

Wykres 15. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=204

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami Gminy uczestniczącymi w grach hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. 7 respondentów potwierdziło zaistnienie takiej sytuacji (17,1%), a 78,1% badanych zaprzeczyło jakoby podobna sytuacja miała miejsce (32 osoby). 2 mieszkańców miało trudność w udzieleniu odpowiedzi na to pytanie (4,9%).

Tabela 9. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=41

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
<i>tak</i>	17,1%	7
<i>nie</i>	78,1%	32
<i>trudno powiedzieć</i>	4,9%	2

INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców Gminy Warta, analizie został poddany problem uzależnień behawioralnych. Respondenci udzielili informacji na temat swoich decyzji zakupowych, wykonywania obowiązków zawodowych oraz zakresu zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm oraz pracoholizm, są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności.

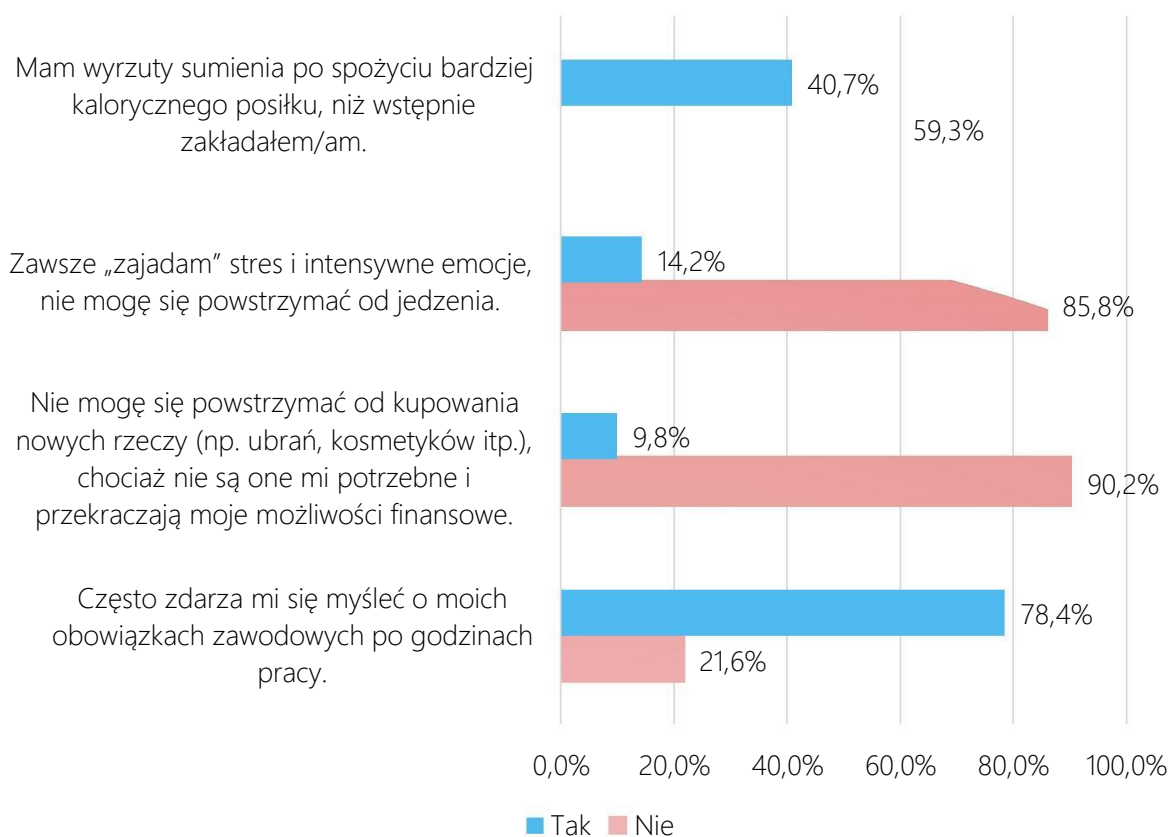
Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania mogące świadczyć o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie pracoholizmu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- 40,7% ankietowanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku,
- 14,2% osób biorących udział w badaniu zawsze zajada stres i intensywne emocje,
- 9,8% mieszkańców przyznało, że zdarza im się kupować przedmioty, których nie potrzebują i na które nie posiadają odpowiednich środków finansowych,
- 78,4% badanych często myśli o obowiązkach zawodowych poza godzinami pracy.

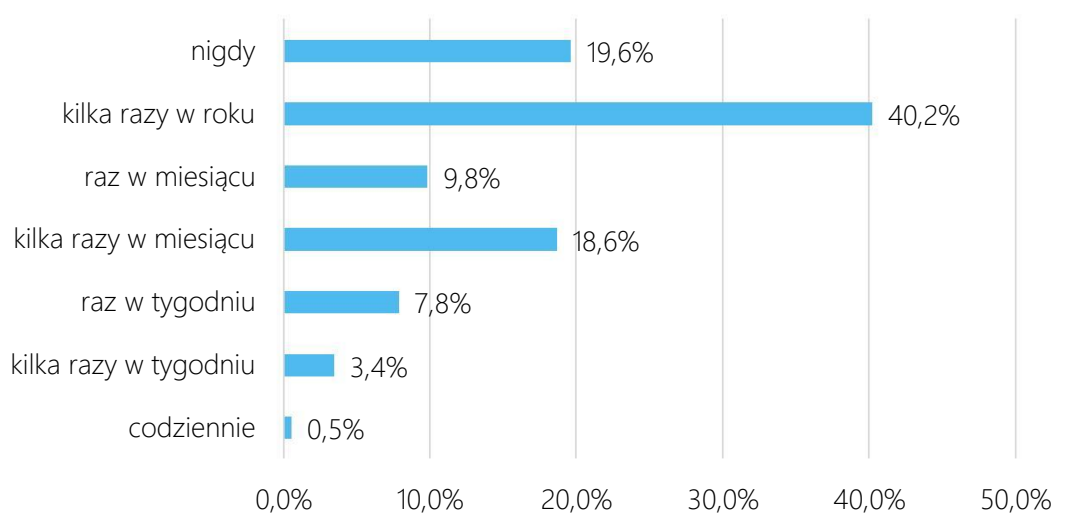
Wykres 16. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=204

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Całkowitą abstynencję zadeklarował blisko co piąty ankietowany, tj. 19,6%, natomiast 40,2% sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku. 18,6% respondentów podało, że pije alkohol kilka razy w miesiącu, a 9,8% sięga po niego raz w miesiącu. 7,8% osób spożywa alkohol raz w tygodniu, a 3,4% – kilka razy w tygodniu. 0,5% dorosłych mieszkańców Gminy zadeklarowało codzienne sięganie po substancję.

Wykres 17. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=204

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyła im się taka sytuacja (129 osób, tj. 79,1%). Przeciwną odpowiedź podało 20,8% ankietowanych, z czego 23 respondentom zdarzyło się to jednokrotnie (14,1%), 9 osobom – od 2 do 5 razy (5,5%), natomiast 2 respondentom – powyżej 10 razy (1,2%). 1 ankietowany nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Tabela 10. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=163

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
<i>1 raz</i>	14,1%	23
<i>2-5 razy</i>	5,5%	9
<i>6-10 razy</i>	0,0%	0
<i>powyżej 10 razy</i>	1,2%	2
<i>ani razu</i>	79,1%	129

Mieszkańcy zostali także zapytani o to, czy zdarzyło im się kierować pojazdem po spożyciu alkoholu. Wystąpienie takiej sytuacji potwierdziło łącznie 3 respondentów (1,8%), spośród których 2 osobom zdarzyło się to jednokrotnie (1,2%), a 1 badanemu sporadycznie (0,6%).

Tabela 11. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=164

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
<i>nie zdarzyła mi się taka sytuacja</i>	89,0%	146
<i>raz mi się to zdarzyło</i>	1,2%	2
<i>zdarzało mi się to sporadycznie</i>	0,6%	1
<i>zdarzało mi się to często</i>	0,0%	0
<i>nie posiadam prawa jazdy</i>	9,2%	15

W kolejnym pytaniu dotyczącym tego obszaru, ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojego zdania w zakresie wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, nie wszyscy dorośli mieszkańcy Gminy są świadomi szkodliwości spożywania napojów alkoholowych w ciąży – 2,5% badanych zadeklarowało brak wiedzy w tym zakresie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

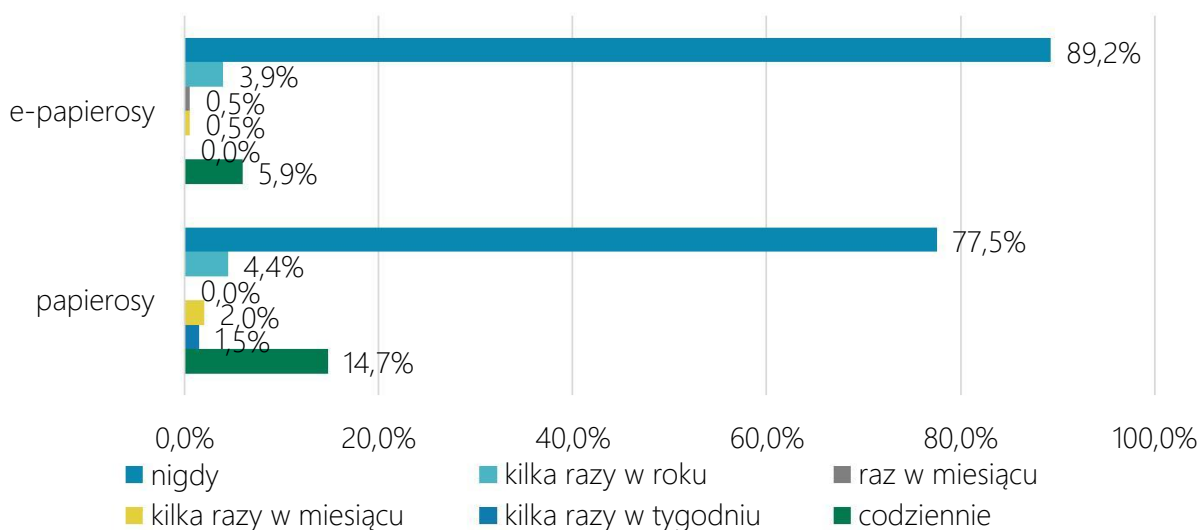
Wykres 18. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=204

PROBLEM NIKOTYNOWY

Kolejny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców Gminy Warta. Odpowiedzi badanych były następujące: papierosy tradycyjne pali 22,6% ankietowanych, spośród których 4,4% pali okazjonalnie, czyli kilka razy w roku. Na częstotliwość „kilka razy w miesiącu” wskazało 2,0% badanych, a na „kilka razy w tygodniu” – 1,5%. Na codzienne palenie wskazał prawie co siódmy respondent (14,7%). Osoby te są szczególnie narażone na wystąpienie negatywnych konsekwencji uzależnienia od nikotyny. Po elektroniczne papierosy sięga łącznie 10,8% respondentów, przy czym kolejno po 0,5% ankietowanych używa e-papierosów raz w miesiącu lub kilka razy w miesiącu, natomiast 5,9% badanych pali je codziennie.

Wykres 19. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=204

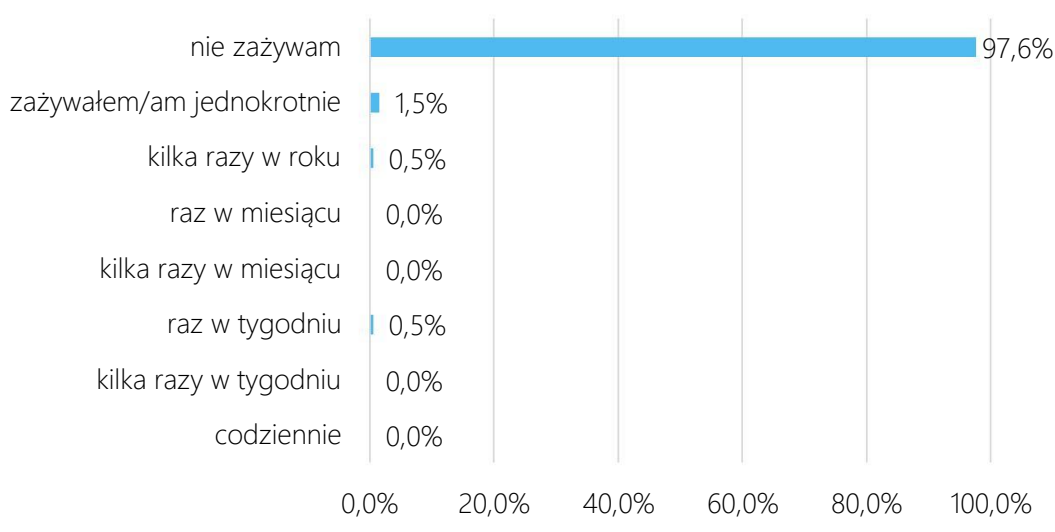

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

PROBLEM NARKOTYKOWY

Kolejna część badania miała na celu określenie stopnia rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Jak wynika z analizy materiału badawczego, inicjację narkotykową ma za sobą 2,5% respondentów, spośród których kolejno po 0,5% zażywało je kilka razy w roku i raz w tygodniu, a 1,5% - jednokrotnie.

Wykres 20. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=204

Ankietowani, którzy zażywali substancje psychoaktywne najczęściej sięgali po marihuanę (4 osoby, tj. 80%). Jeden respondent wskazał także na amfetaminę (20,0%).

Tabela 12. Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne Pan/i zażywał/a? N=5

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
<i>marihuana</i>	80,0%	4
<i>amfetamina</i>	20,0%	1
<i>inne</i>	20,0%	1
<i>dopalacze</i>	0,0%	0
<i>leki w celu odurzenia się</i>	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Kolejne pytanie dotyczyło tego, czy badani znają w swoim otoczeniu kogoś, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupów, korzystania z Internetu lub urządzeń elektronicznych, uprawiania sportu, pracy, oglądania treści pornograficznych).

Z przeprowadzonych badań wynika, że:

- 62,3% badanych zna osoby, które nadużywają alkoholu, w tym: 11,3% – jedną osobę, 42,7% – kilka osób (do 10), a 8,3% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 16,7% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”;
- 20,2% badanych zna osoby, które nadużywają narkotyków, w tym: 6,9% – jedną osobę, a 11,8% – kilka osób (do 10), natomiast 1,5% wiele osób (powyżej 10), z kolei 15,2% odpowiadających nie potrafiło tego określić;
- 31,9% badanych zna osoby dotknięte problemem uzależnień behawioralnych, w tym: 7,4% – jedną osobę, 21,1% – kilka osób (do 10), a 3,4% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 21,6% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

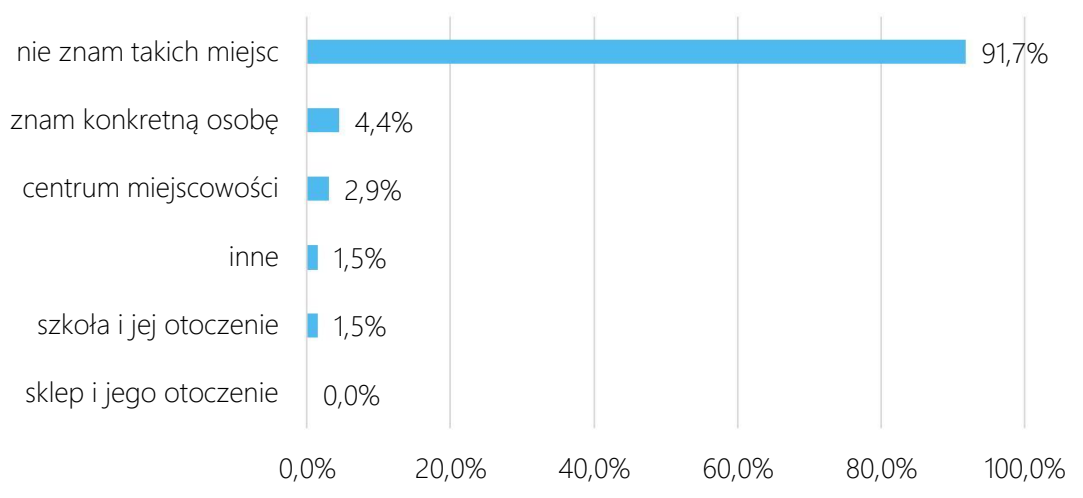
Tabela 13. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektrycznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=204

Odpowiedź	Alkohol	Narkotyki	Czynności
tak, jedną osobę	11,3%	6,9%	7,4%
tak, kilka osób (do 10 osób)	42,7%	11,8%	21,1%
tak, wiele osób (powyżej 10 osób)	8,3%	1,5%	3,4%
trudno powiedzieć	16,7%	15,2%	21,6%
nie znam takich osób	21,1%	64,7%	46,6%

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Mieszkańcom Gminy Warta zostało także zadane pytanie dotyczące znajomości miejsc w swojej miejscowości, w których można zakupić narkotyki lub dopalacze. Większość respondentów nie miała wiedzy w tym temacie (91,7%), natomiast ankietowani, którzy znali tego rodzaju miejsca, najczęściej wskazywali na konkretną osobę (4,4%), a w dalszej kolejności na centrum miejscowości (2,9%), a także szkołę i jej otoczenie (1,5%). Wśród innych odpowiedzi 1,5% badanych wskazało *ul. Garncarską*.

Wykres 21. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze? N=204

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH

W 2025 roku na terenie Gminy Warta zostało przeprowadzone badanie diagnozujące problemy społeczne wśród lokalnej społeczności, w którym uczestniczyło:

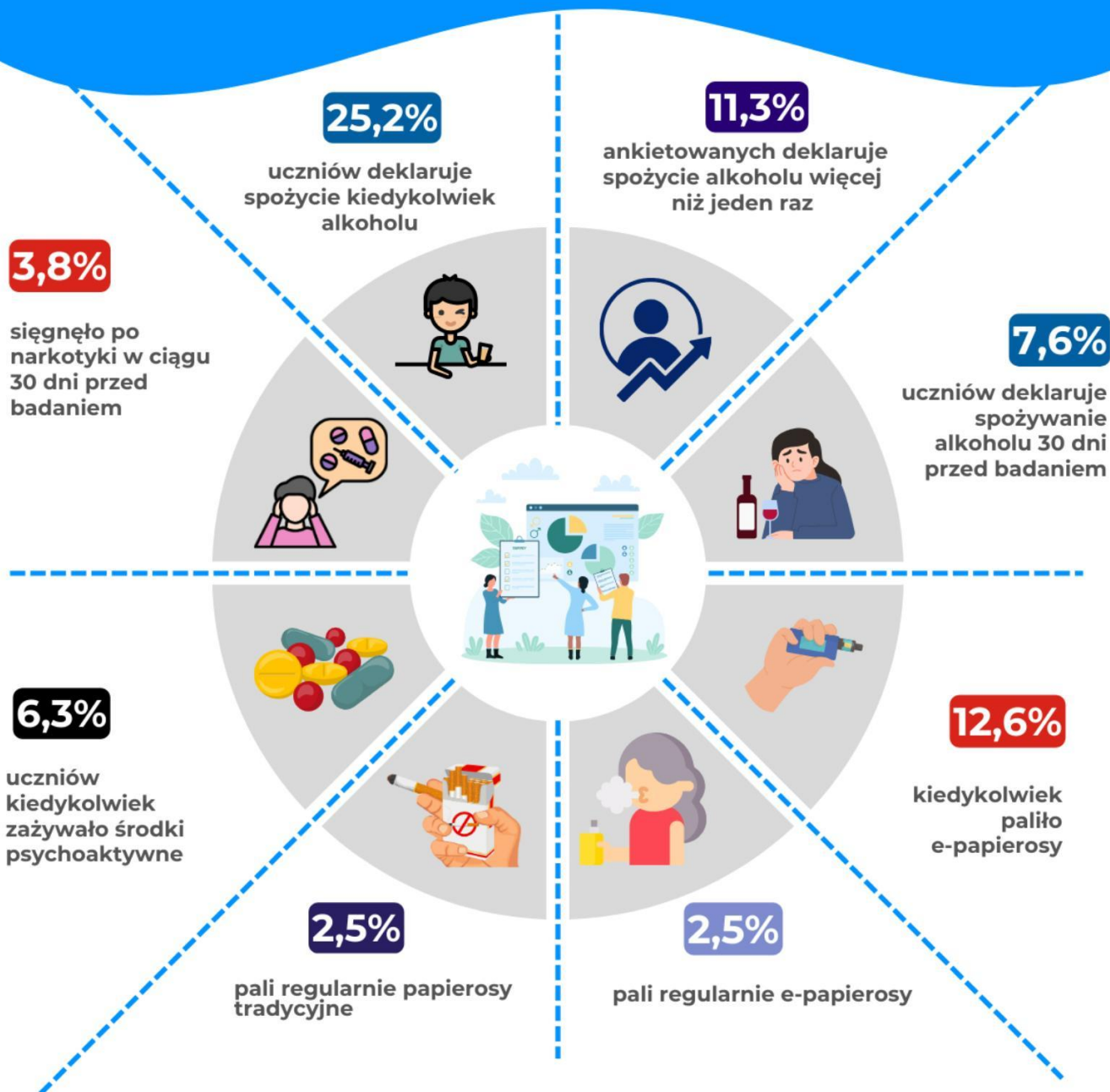

Na kolejnych grafikach przedstawione zostały najważniejsze wnioski z przeprowadzonych badań, dotyczące kwestii uzależnień, korzystania z urządzeń elektronicznych, hazardu oraz zaburzeń odżywiania.

Przedstawiony odsetek badań dotyczy całej próby badawczej uczniów oraz dorosłych mieszkańców.

Wyniki badań ankietowych wśród uczniów Gminy Warta

PROBLEM UZALEŻNIEŃ

3,8%
uważa narkotyki za łatwe do zdobycia na terenie miejsca zamieszkania

5,1%
uważa dopalacze za łatwo dostępne na terenie miejsca zamieszkania

21,5%
twierdzi, że papierosy tradycyjne są łatwo dostępne

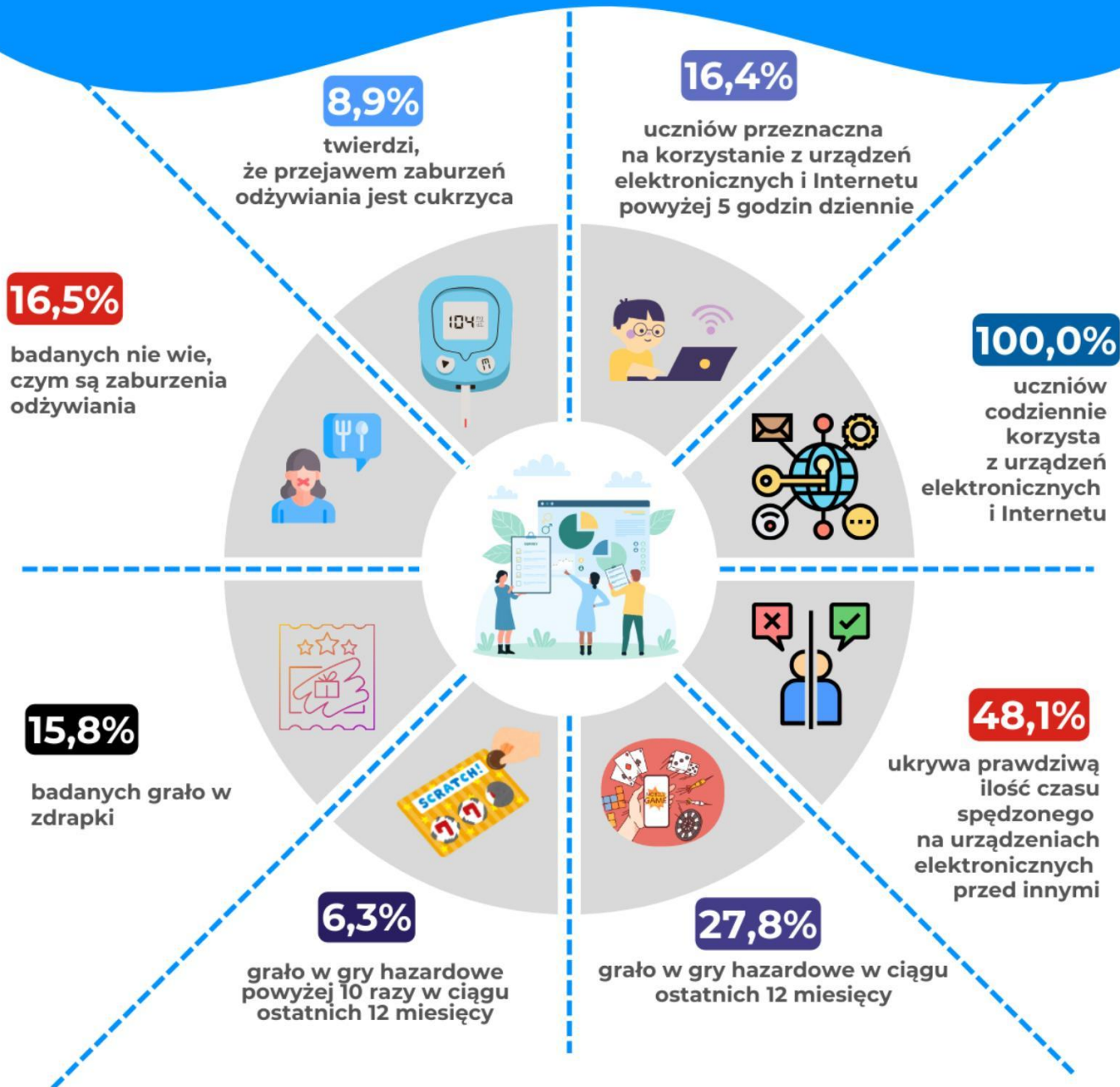
26,6%
uważa alkohol za łatwo dostępny

22,8%
twierdzi, że e-papierosy są łatwo dostępne

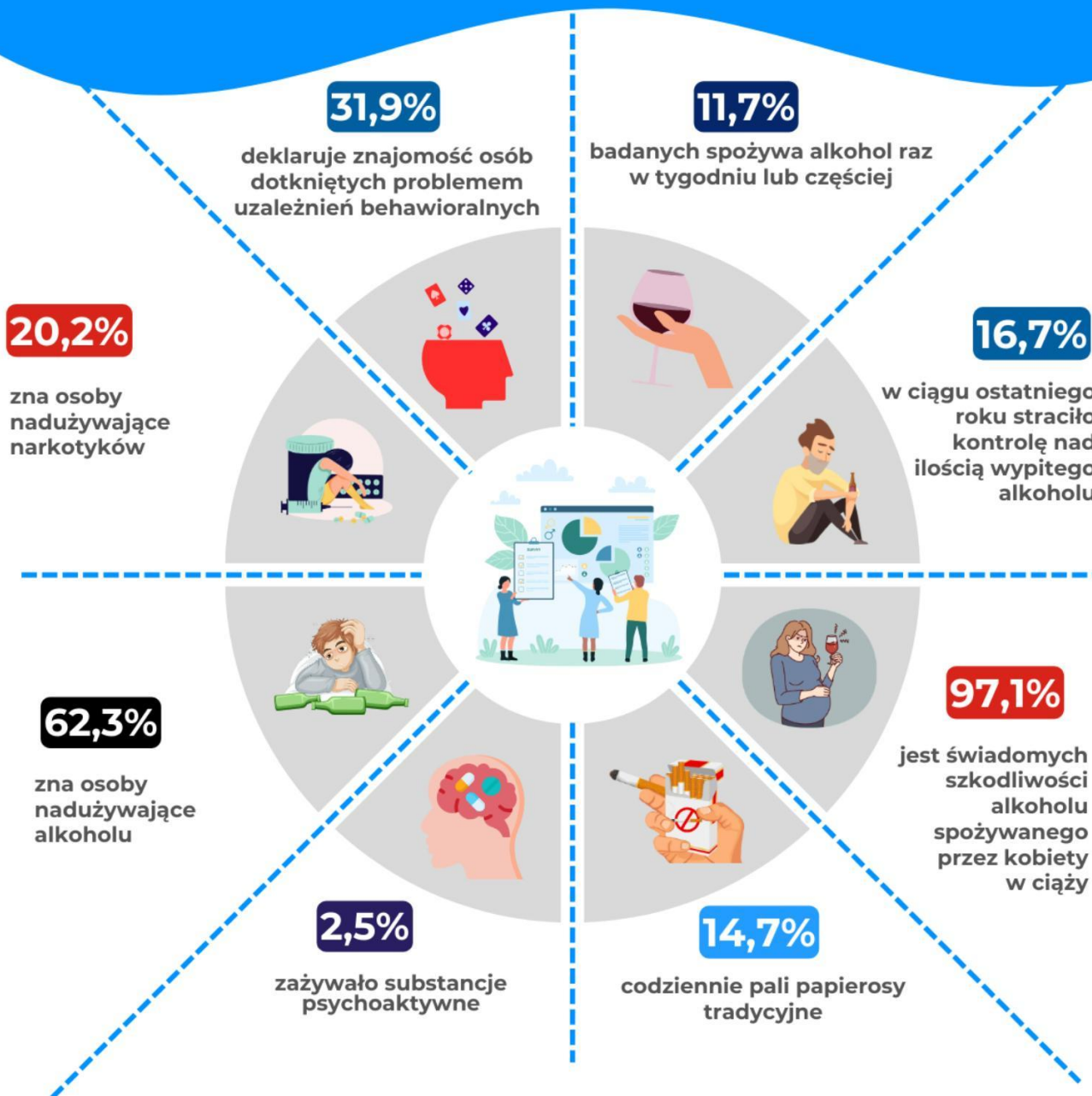
Wyniki badań ankietowych wśród uczniów Gminy Warta

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH, HAZARD ORAZ ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Wyniki badań ankietowych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Warta

PROBLEM UZALEŻNIEŃ, KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH ORAZ HAZARDU

40,7%
ma wyrzuty sumienia po spożyciu kalorycznego posiłku

9,8%
kupuje przedmioty, których nie potrzebuje i na które nie posiada odpowiednich środków finansowych

14,2%
zajada stres i emocje

78,4%
często myśli o obowiązkach zawodowych po godzinach pracy

31,3%
badanych korzysta z urządzeń elektronicznych (nie wliczając w to godzin pracy), powyżej 3 godzin dziennie

55,9%
zdarza się korzystać z urządzeń elektronicznych/ Internetu dłużej niż wstępnie zakładała

20,2%
w ciągu ostatniego roku grało w gry hazardowe

3,4%
grało w gry hazardowe w celu poprawy sytuacji

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029 jest:

Zmniejszanie skali nałogów i ich wpływu na zdrowie oraz relacje społeczne poprzez tworzenie i wzmacnianie oddolnych form pomocy, realizację programów edukacyjnych ukierunkowanych na profilaktykę oraz upowszechnianie stylu życia opartego na równowadze, aktywności i świadomych wyborach wolnych od uzależnień.

Celami operacyjnymi Programu są:

- 1. Regularne realizowanie programów edukacyjno-informacyjnych, których zadaniem jest podniesienie świadomości mieszkańców na temat ryzyka związanego z nadużywaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji lub zachowań nałogowych, a także promowanie zdrowego stylu życia, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.*
- 2. Rozwój systemu pomocy skierowanej do osób borykających się z nałogami, ich bliskich oraz osób dotkniętych przemocą domową, m.in. poprzez umożliwienie korzystania z terapii, programów rehabilitacyjnych, działań wspierających powrót na rynek pracy oraz poprzez ścisłą współpracę z instytucjami i organizacjami społecznymi.*
- 3. Realizacja działań monitorujących skalę i dynamikę problemów związanych z uzależnieniami w Gminie, wskazywanie grup o podwyższonym ryzyku, wspieranie ich włączenia społecznego oraz podnoszenie kwalifikacji specjalistów pracujących w obszarze profilaktyki i leczenia poprzez regularne szkolenia i rozwój kompetencji.*

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 oraz NPZ, który będzie obowiązywał w kolejnych latach.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Cel I

Regularne realizowanie programów edukacyjno-informacyjnych, których zadaniem jest podniesienie świadomości mieszkańców na temat ryzyka związanego z nadużywaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji lub zachowań nałogowych, a także promowanie zdrowego stylu życia, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Przewidywane rezultaty:

- Zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat źródeł, przebiegu i skutków uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz innych nałogów, z naciskiem na działania kierowane do najmłodszych grup wiekowych.
- Rozwijanie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych rodziców, nauczycieli, opiekunów oraz pracowników instytucji lokalnych w zakresie wczesnego wykrywania sygnałów zagrożenia oraz skutecznego kierowania osoby potrzebujące do odpowiednich form pomocy.
- Ograniczenie przypadków używania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież poprzez systematyczną realizację programów informacyjnych i edukacyjnych o charakterze profilaktycznym.
- Aktywizacja lokalnych środowisk, tj.: szkół, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych i rodzin, do angażowania się w działania na rzecz zapobiegania uzależnieniom oraz promowania zdrowych, bezpiecznych stylów życia.
- Wzmocnienie lokalnej sieci wsparcia poprzez rozwijanie współpracy między instytucjami, lepszy przepływ informacji oraz zacieśnianie partnerstw w obszarze profilaktyki i zdrowia publicznego.
- Poprawa jakości życia mieszkańców Gminy dzięki redukowaniu społecznych i zdrowotnych konsekwencji nałogów, budowaniu poczucia bezpieczeństwa oraz wzmacnianiu więzi społecznych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie programów i innych działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i promocji zdrowia skierowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych	Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych	UM, KP, MKPIRPA, NGO, placówki oświatowe, WCK, MiGBP
		Liczba uczestników programów	
2.	Finansowanie/dofinansowanie imprez profilaktycznych, kulturalnych, w tym koncertów obejmujących edukację zdrowotną w formie profilaktyki uniwersalnej, o której mowa w NPZ oraz zdrowotnych konkursów promujących trzeźwość	Liczba zorganizowanych imprez o tematyce edukacji zdrowotnej	UM
		Liczba przeprowadzonych konkursów promujących trzeźwość	
3.	Organizacja zawodów sportowych z elementami profilaktyki, które mają na celu uwidocznienie szkodliwości alkoholu, narkotyków oraz zagrożeń płynących z uzależnień behawioralnych (w ramach profilaktyki uniwersalnej oraz promocji zdrowego stylu życia)	Liczba zorganizowanych zawodów profilaktyczno-sportowych	UM, MKPIRPA, NGO, placówki oświatowe
4.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU, ORE i IPiN	Liczba zorganizowanych/dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych	UM, MKPIRPA, placówki oświatowe
		Liczba uczestników	

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

5.	Rozwijanie i promowanie oferty alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	UM, MKPIRPA, placówki oświatowe, WCK, MiGBP, NGO, ŚOW, świetlice wiejskie
		Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego	
6.	Organizowanie i dofinansowanie wypoczynku letniego/zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych uzależnieniami, realizującego program profilaktyczny, psychologiczny lub socjoterapeutyczny	Liczba zorganizowanych wyjazdów	UM, MKPIRPA, MOPS, placówki oświatowe, NGO
		Liczba uczestników	
7.	Organizowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na temat wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka	Liczba zorganizowanych warsztatów	UM, MKPIRPA, placówki oświatowe
8.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina	UM, MOPS, MKPIRPA, ZI, KP, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, MiGBP, WCK

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

9.	Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informatycznych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień, FASD, promowania zdrowych nawyków oraz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców	Nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych	UM, MOPS, MKPIRPA, KP, ZI, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
		Koszty przeznaczone na zakup materiałów	

Cel II

Rozwój systemu pomocy skierowanej do osób borykających się z nałogami, ich bliskich oraz osób dotkniętych przemocą domową, m.in. poprzez umożliwienie korzystania z terapii, programów rehabilitacyjnych, działań wspierających powrót na rynek pracy oraz poprzez ścisłą współpracę z instytucjami i organizacjami społecznymi.

Przewidywane rezultaty:

- Rozwój oferty terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz doświadczających przemocy domowej, tak aby pomoc była bardziej dostępna i efektywna, dzięki rozwojowi lokalnych usług i instytucji wsparcia.
- Poprawa dobrostanu psychicznego i społecznego osób korzystających z pomocy, w tym zwiększenie ich gotowości do podjęcia terapii, utrzymania trzeźwości oraz pełniejszego funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym.
- Zwiększenie liczby osób objętych programami aktywizacji zawodowej, co przełoży się na ich większą niezależność ekonomiczną, stabilność życiową i poprawę jakości życia.
- Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i postinterwencyjnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez zintegrowaną współpracę służb i instytucji odpowiedzialnych za pomoc osobom w kryzysie.
- Wzmocnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym problemem uzależnień lub przemocy poprzez rozwój grup wsparcia, poradnictwa oraz działań edukacyjnych umożliwiających skuteczniejsze radzenie sobie z trudnymi sytuacjami.
- Zwiększenie poziomu współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej, obejmującej jednostki samorządu terytorialnego, służby społeczne, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia, wymiar sprawiedliwości i inne podmioty zaangażowane w pomoc osobom w kryzysie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

- Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i więzi społecznych wśród mieszkańców dzięki ograniczaniu zjawisk patologicznych oraz wzmacnianiu zdrowych relacji rodzinnych i społecznych.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Inicjowanie utworzenia Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego udzielającego wsparcia osobom dotkniętym problemem uzależnień i przemocy	Liczba osób zgłaszających się do PIK	UM, MOPS, MKPIRPA
		Liczba pracowników PIK	
2.	Wspieranie działalności Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba członków MKPIRPA	MKPIRPA
3.	Przeprowadzanie rozmów interwencyjno-motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych	Liczba osób, z którymi członkowie MKPIRPA prowadzili rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia odwykowego	MKPIRPA
4.	Kontynuacja prowadzenia grupy samopomocowej Anonimowych Alkoholików (AA) jako formy wsparcia osób uzależnionych w procesie utrzymywania abstynencji oraz podejmowanie działań zmierzających do utworzenia kolejnej grupy w przypadku zidentyfikowania takiej potrzeby	Liczba funkcjonujących grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA)	UM, MKPIRPA, MOPS, NGO
5.	Inicjowanie powstania grupy samopomocowej dla osób współuzależnionych (AI-Anon) w przypadku zidentyfikowania takiej potrzeby	Liczba funkcjonujących grup samopomocowych dla osób współuzależnionych (AI-Anon)	UM, MKPIRPA, MOPS, NGO
6.	Zlecanie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w zakresie	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego	MKPIRPA

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
	uzależnienia od alkoholu w celu orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	Liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	
7.	Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osoby uzależnionej, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia oraz występowanie członków MKPIRPA w charakterze strony oraz oskarżyciela posiłkowego przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe	Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego	MKPIRPA
8.	Wszczynanie przez członków MKPIRPA procedury „Niebieskie Karty” i przekazywanie ich do ZI	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	MKPIRPA
9.	Udzielanie psychologicznego i terapeutycznego wsparcia dzieciom wychowującym się w rodzinach dotkniętych uzależnieniami i przemocą domową	Liczba dzieci objętych wsparciem	placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, PPP, NGO
10.	Zwiększanie skuteczności działań skierowanych do beneficjentów pomocy społecznej dotkniętych uzależnieniem, poprzez uwzględnienie w pracy socjalnej kontraktów socjalnych	Liczba osób, z którymi zawarto kontrakt socjalny	MOPS

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

11.	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa terapeutycznego, psychologicznego oraz prawnego osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin	Liczba osób objętych konsultacjami/poradnictwem	UM, MOPS, MKPIRPA, CIS, NGO, placówki ochrony zdrowia
		Liczba udzielonych konsultacji/porad	
12.	Rozwój działalności Środowiskowego Ogniska Wychowawczego, a w razie potrzeby podejmowanie działań w celu utworzenia kolejnych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży o profilu opiekuńczo-wychowawczym lub socjoterapeutycznym, a także wdrażanie działań integracyjnych oraz socjoterapeutycznych	Liczba funkcjonujących placówek wsparcia dziennego	UM, MOPS, NGO
		Liczba dzieci objętych opieką	

Cel III

Realizacja działań monitorujących skalę i dynamikę problemów związanych z uzależnieniami w Gminie, wskazywanie grup o podwyższonym ryzyku, wspieranie ich włączenia społecznego oraz podnoszenie kwalifikacji specjalistów pracujących w obszarze profilaktyki i leczenia poprzez regularne szkolenia i rozwój kompetencji.

Przewidywane rezultaty:

- Pozyskanie bieżących i wiarygodnych informacji dotyczących zakresu, specyfiki oraz zmian w obszarze uzależnień na terenie Gminy, co pozwoli na bardziej precyzyjne planowanie i realizację działań profilaktycznych oraz pomocowych.
- Dokładne rozpoznanie środowisk i grup społecznych szczególnie podatnych na rozwój uzależnień, takich jak dzieci, młodzież, osoby pozostające bez pracy, rodziny dotknięte problemem alkoholowym oraz osoby doświadczające przemocy.
- Podniesienie skuteczności działań integracyjnych i zapobiegających marginalizacji społecznej poprzez lepsze dostosowanie form wsparcia do indywidualnych potrzeb konkretnych grup odbiorców.
- Wzmocnienie procesów reintegracji społecznej i aktywizacji osób zagrożonych uzależnieniami, poprzez tworzenie warunków sprzyjających powrotowi do aktywnego życia rodzinnego, zawodowego i obywatelskiego.
- Podniesienie poziomu wiedzy, kompetencji i umiejętności zawodowych osób zaangażowanych w profilaktykę, terapię oraz wsparcie osób uzależnionych, dzięki systematycznym szkoleniom, warsztatom i formom doskonalenia zawodowego.
- Zwiększenie jakości i profesjonalizmu działań podejmowanych w obszarze profilaktyki i leczenia uzależnień, co przyczyni się do poprawy skuteczności interwencji i długofalowego wsparcia.
- Prowadzenie systemu monitoringu problemu uzależnień w gminie, pozwalającego na bieżące reagowanie na zmieniające się potrzeby lokalnej społeczności oraz aktualizowanie strategii profilaktycznych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Regularne monitorowanie problemu uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych na terenie Gminy, w tym opracowanie diagnoz problemów społecznych wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej	UM, MKPIRPA, ZI, MOPS, KP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, NGO
		Liczba prowadzonych statystyk związanych z problemem uzależnień w Gminie	
2.	Powadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Liczba przeprowadzonych szkoleń	UM, MKPIRPA
3.	Kreowanie polityki antyalkoholowej w Gminie, np. poprzez ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	UM, MKPIRPA
		Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu	
4.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom, w tym członków MKPIRPA	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej	UM, MKPIRPA, KP, ZI, MOPS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
5.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	Liczba uczestników szkoleń	UM, MKPIRPA
		Liczba przeprowadzonych kontroli	

REALIZACJA PROGRAMU

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029 jest Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warcie we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz zainteresowanymi podmiotami i instytucjami.
2. Za realizację Programu od strony finansowej i merytorycznej odpowiada Burmistrz Warty oraz Koordynator Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta.
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta będzie realizowany w latach 2026-2029.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców Gminy z wyszczególnieniem konsumentów i sprzedawców napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Burmistrza Warty.

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży, określona przez Radę Miejską, wynosi¹⁵:
 - 70 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 70 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 70 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.
2. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży, określona przez Radę Miejską, wynosi¹⁶:
 - 25 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 25 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 25 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

¹⁵ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2024 rok.

¹⁶ Tamże

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 w Gminie Warta są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, a także z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdział: 85153 – zwalczanie narkomanii oraz rozdziale: 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Członkowi Komisji za udział w posiedzeniu MKPIRPA przysługuje wynagrodzenie w formie diety w wysokości 300,00 zł brutto.
2. Wynagrodzenie jest wypłacane na podstawie imiennej listy obecności.
3. Osobom będącym pracownikami Urzędu Miejskiego w Warcie i jednostek podległych Gminie, wynagrodzenie nie przysługuje w przypadku, gdy posiedzenia odbywają się w godzinach pracy.
4. Członkowi Komisji – Koordynatorowi Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 500,00 zł brutto.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu opierają się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy wybrać co najmniej jedną z niżej wskazanych zróżnicowanych metod pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) kryterium skuteczności (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) kryterium efektywności – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) kryterium użyteczności – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) kryterium trafności – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Na podstawie analizy wdrażanego programu, realizator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 w Gminie Warta, tj. Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Urzędem Miejskim oraz innymi jednostkami i podmiotami działającymi na terenie Gminy sporządzi zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Miejskiej w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto realizator Programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, które następnie przekaże do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

BIBLIOGRAFIA

1. <https://bdl.stat.gov.pl>.
2. Lange R., i in., Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców. Warszawa 2023.
3. Malczewski A., Młodzież a substancje psychoaktywne w: Młodzież 2021 – raport z badań ilościowych zrealizowanych przez Fundację CBOS, Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej.
4. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok.
5. Raport o stanie Gminy Warta za 2024 rok.
6. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok.
7. Szmidt J., i in., Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023.
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis rysunków

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Warta w latach 2022-2024.....	18
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca Gminy Warta na przestrzeni lat 2022-2024	19
Rysunek 3. Płeć: N=79.....	20
Rysunek 4. Płeć: N=204.....	31

Spis tabel

Tabela 1. Działania Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Warta wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024	16
Tabela 2. Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie MKPIRPA w latach 2022-2024.....	16
Tabela 3. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=20	22
Tabela 4. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=5.....	24
Tabela 5. Jakie były to substancje? N=5.....	25
Tabela 6. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=78.....	27
Tabela 7. W jakie gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze zdarzyło Ci się grać? N=20..	29
Tabela 8. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu.....	34
Tabela 9. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=41.....	35
Tabela 10. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=163.....	38
Tabela 11. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=164.....	38
Tabela 12. Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne Pan/i zażywał/a? N=5	40
Tabela 13. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektrycznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=204.....	41

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Warta na lata 2026-2029
wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii w latach 2022-2024.....	13
Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Warta w latach 2022-2024	19
Wykres 3. Wiek: N=79.....	21
Wykres 4. Klasa: N=79	21
Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=79	22
Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=79	23
Wykres 7. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=79.....	24
Wykres 8. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=79.....	26
Wykres 9. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=79.....	27
Wykres 10. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrażki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=79.....	28
Wykres 11. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=79.....	30
Wykres 12. Wiek: N=204.....	32
Wykres 13. Wykształcenie: N=204.....	32
Wykres 14. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=204	33
Wykres 15. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze (np. zdrażki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=204	34
Wykres 16. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=204.....	36
Wykres 17. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=204.....	37
Wykres 18. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=204.....	39
Wykres 19. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=204.....	39
Wykres 20. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=204.....	40
Wykres 21. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze? N=204.....	42